საქართველოს რესპუბლიკა

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ორგანო

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან | № 30 (50) | ხუთშაბათი, 14 თებერვალი, 1991 წელი. | ფასი 10 კაპიკი

ეროვნული გვარდია

ოცნება რეალობად იქცა

საქართველოს ეროვნული გვარდია... მრავალი ათეული წელი ოცნებობდა ამაზე ქართველი კაცი და აი, ოცნება რეალობად იქცა. ამ დღეებში ინტენსიურად მიმდინარეობს რესპუბლიკის სხვადასხვა რაიონებიდან ახალგაზრდების გაწვევა. უკვე ჩამოყალიბდა პირველი ათასეული, რომელიც ძირითადად 18-დან 25 წლამდე წვევამდელებით დაკომპლექტდა. გაწვევის ორგანიზაციას ჩინებულად გაართვეს თავი რაიონების აღმასრულებელმა კომიტეტებმა. მართალია, ქართველ გვარდიელებს ჯერჯერობით თავიანთი ფორმა არ გააჩნიათ, მაგრამ, როგორც შევიტყვეთ, ეს საკითხი უახლოეს მომავალში გადაწყდება. ამჟამად ახალგაზრდები გადიან სამხედრო მომზადებას: ეცნობიან სამწყობრო იარაღების დანიშნულებას, იწრთობიან ფიზიკურადაც და სულიერადაც, რადგან სწორედ ამგვარ გვარდიას შეეძლება აღასრულოს თავისი წმიდათაწმიდა მოვალეობა: დაიცვას მამული.

თედო ნიკოლაიშვილის ფოტო.

როგორ დავაღწიოთ თავი ენერგეტიკულ კრიზისს

საქართველოს ეკონომიკური მდგომარეობა ამჟამად რომ კრიზისულია და მას საკუთარი ძალებით უნდა დავაღწიოთ თავი, ეს უკვე ყველასთვის ნათელია. ახლავე ნახთელია, რომ ენერგეტიკის განვითარების დონე ქვეყნის ეკონომიკურ პოტენციალს და სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგის წინსვლისა და სრულყოფის საფუძველს წარმოადგენს.

იმაზე, თუ რატომ გადასცდა ჩვენში ელექტროენერგიის „ქრონიკული დეფიციტი" კრიტიკულ ზღვარს, რა პრაქტიკული გზები არსებობს, რათა რაც შეიძლება სწრაფად და მინიმალური დანახარჯებით დავაღწიოთ თავი შექმნილ სიტუაციას, საქინფორმის კორესპონდენტმა სთხოვა ეამბა წყლის ეკოსისტემების რესპუბლიკური სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელს მიხეილ ღოღობერიძეს.

— როცა ვსაუბრობთ ენერგეტიკულ პრობლემებზე, პირველ რიგში მაინც საჭიროა მთელი ობიექტურობით გავაანალიზოთ რესპუბლიკაში არა მარტო ამჟამად არსებული სიტუაცია, არამედ ამ სფეროში ჩვენი საქმიანობის რეტროსპექტივაც. — ასე დაიწყო საუბარი ბატონმა მიხეილმა, — მხოლოდ ამის შემდეგ შეძლებთ ვილაპარაკოთ იმ სტრატეგიაზე და ტაქტიკაზე, რაც მოაწესრიგებს შექმნილ „ენერგეტიკულ ქაოსს". ძალიან მოკლე დროში საქართველოს შეუძლია გახდეს დამოუკიდებელი ენერგეტიკული ქვეყანა, რომელსაც საშუალება ექნება ამავე დროს, წლის გარკვეულ პერიოდებში ელექტროენერგიის ექსპორტირება ვალუტითაც კი აწარმოოს. ცხადია, ისეთი ენერგეტიკული ობიექტების მოწყობით, რომლებსაც საფუძვლად დაედება დარგის თანამედროვე მიღწევები და რომლებიც იქნებიან როგორც ეკონომიკურად, ასევე ეკოლოგიურად თუ სოციალურად გამართლებული.

ეს დაპირება დღეს შეიძლება ზოგიერთის გაზვიადებულადაც კი მოეჩვენოს, თუ გიახსენებს ჩვენში ამჟამად შექმნილ „ენერგეტიკულ ქაოსს" და იმ ფაქტსაც, თუ რა ტემპითა და რა დროში ვაშენებთ, ან თუ როგორ ექსპლოატაციას ვუწევთ ჩვენს ენერგეტიკულ ობიექტებს.

თუმცა დაპირების შესრულების შესაძლებლობაში და აუცილებლობაშიც კი ადვილად დავრწმუნდებით, თუ გავიხსენებთ იმ ფაქტს, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე ფორმირებული ჰიდრორესურსების ტექნიკური პოტენციალი უფრო მეტია, ვიდრე უკრაინის, ბელორუსიის, აზერბაიჯანის, ლიტვის, მოლდავეთის, ლატვიის, სომხეთის, თურქმენეთისა და ესტონეთის (9 რესპუბლიკის) ასეთივე პოტენციალი ერთად აღებული. უფრო მეტიც, ჰიდრორესურსების ხვედრითი ტექნიკური პოტენციალის მიხედვით საქართველო ერთ-ერთ პირველ ადგილზეა მსოფლიოში. მიუხედავად აღნიშნული რესურსების ასეთი სიუხვისა, მხოლოდ 12-14 პროცენტი გვაქვს ათვისებული. და რაც მთავარია, ჰიდრორესურსები განეკუთვნება განახლებადი (მოუწურავი) ენერგიის წყაროს, მაშინ როდესაც ბუნებრივი გაზი, ნავთობი, ნახშირი და ა. შ. — არაგანახლებადი რესურსებია და მათი მარაგები დღეს ამოწურვის პირას არის მისული.

აღნიშნულს იმასაც თუ დავუმატებთ, რომ არაგანახლებადი რესურსების ძირითად ან მნიშვნელოვან ნაწილს რესპუბლიკა მის ფარგლებს გარეთან იღებს, ახლო მომავალში (ვიდრე არატრადიციული გზებით მიღებული იქნება სამრეწველო დანიშნულების ელექტროენერგია) საქართველოს ენერგეტიკა უპირატესად ჰიდრორესურსების ხარჯზე უნდა განვითარდეს, ვინაიდან დღეს ენერგიის ამ განახლებად წყაროს, გონივრულად გამოყენების შემთხვევაში, ალტერნატივა არ გააჩნია.

ამჟამად რესპუბლიკაში, სათანადო ორგანოების მონაცემებით, ყველა სახეობის ელექტროსადგურები 14-15 მლრდ კილოვატსაათ ელექტროენერგიას გამოიმუშავებენ, ანუ ერთ სულ მოსახლეზე 2700-2800 კილოვატსაათს, რაც ანალოგიური საშუალო საკავშირო მაჩვენებლის ნახევარზე ნაკლებია და იგი თანამედროვე ტექნიკური პროგრესის პირობებში საკმაოდ დაბალია. აღნიშნულის გამო მრეწველობაში, სოფლის მეურნეობაში, საყოფაცხოვრებო და მომსახურების სფეროში უკვე რამდენიმე ათეული წელია არის ელექტროენერგიის „ქრონიკული დეფიციტი". უფრო მეტიც, ჩვენი სოფლის მეურნეობა, რომელმაც ძირითადად უნდა განაპირობოს საქართველოს სუვერენიტეტი, ენერგეტიკული უზრუნველყოფითა და შრომის ელექტროშეიარაღების დონის მიხედვით რესპუბლიკებს შორის უკანასკნელ ადგილზეა.

...და თუ საქართველო დღემდე ელექტროენერგიის მინიმალური მოთხოვნილების დეფიციტს რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთან იფარებდა, შექმნილმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა სიტუაციებმა, აგრეთვე სხვა სუბიექტურმა თუ ობიექტურმა ფაქტორებმა ნათლად გამოკვეთა ის „ენერგეტიკული ციატნტი", რომელსაც წლების განმავლობაში ჩვენ თვითონვე ვეყრდნობით საფუძველს.

აქ ძალაუნებურად ისმის კითხვა: შეიძლებოდა თუ არა თავიდან აგვეცილებინა რესპუბლიკაში ამჟამად შექმნილი სიტუაცია, რომელმაც, თუ არ იქნება დროულად მიღებული სათანადო ზომები, შეიძლება კიდევ უფრო კატასტროფული სახე მიიღოს?

ძირითადი მიზეზი, რამაც განაპირობა რესპუბლიკაში შექმნილი მდგომარეობა, ალბათ, მაინც ის არის, რომ 1960 წლიდან დიდი ელექტროენერგეტიკული სისტემების შექმნასთან დაკავშირებით, ჩვენში, ისევე როგორც მთელ საბჭოთა კავშირში, მცირე და საშუალო სიმძლავრის ჰესების პროექტირება-შენებლობა შეწყდა და დაევდებოთ „გიგანტომანიის" გზას. სამართლიანობა მოითხოვს ითქვას, რომ აქ ბრალი მთლიანად რესპუბლიკას ან ჩვენ ჰიდრომშენებლებს არ მიუძღვით. ჯერ ერთი, ჩვენ გვესაპირებოდა საბაზისო ელექტროსადგურები ელექტროენერგეტიკული სისტემების მოუქნელობის გამო, და მეორეც, ეს მაშინ საერთო ტენდენცია და ხშირად „ცენტრის" პირდაპირი მითითებაც იყო. „გიგანტომანიის" ამ ტენდენციამ, სხვათა შორის, საზღვარგარეთ სხვადასხვა მიზეზების გამო ვერ მოიკიდა ფეხი, რომელთა აქ განხილვა შორს წაგვიყვანდა. თუმცა, ერთ-ერთი ძირითადი ფაქტორის გამოყოფა მაინც შეიძლება: ეს გახლავთ წყალსაცავებით დატბორილი ტერიტორიები საკუთრებაში არსებული მიწები და მათი მაღალი ფასები.

სხვათა შორის, ისეთი ქვეყნებიც კი, რომლებიც ელექტროენერგიის დეფიციტს არ განიცდიან, მსგავსი ფენომენი ადგებენ მეკრო და მცირე ჰესებს, რადგან ეს ახლა გაცილებით ეკონომიურია.

ამჟამად ჩვენში 20-ზე მეტი ირიგაციული დანიშნულების წყალსაცავია, რომლებზეც მცირე ჰესების მოწყობა (თუნდაც ირიგაციული რეჟიმით მუშაობა) საკმაოდ შეასუსტებდა რესპუბლიკაში არსებულ ელექტროენერგიის დეფიციტს. სხვა თუ არა, ასეთი ჰესები ირიგაციულ სისტემებზე მოწყობილ დანადგარებს მოიმსახურებოდა ნაწილობრივ, რომ არაფერი ვთქვათ მიმდებარე სოფლებისა და სხვადასხვა დანიშნულების ობიექტების (ფერმების, პლანტაციების და სხვ) ელექტრომომარაგებაზე.

თუ გავიხსენებთ, რომ მცირე ჰესების დაპროექტებისა და მშენებლობის თანამედროვე ვადები 2-3 წელიწადს არ აღემატება, დაპროექტება შეუძლია მოახდინოს 4-5 სპეციალისტმა და, რაც მთავარია, მშენებლობაში გამოყენებული იქნება სტანდარტული ასაწყობი კონსტრუქციები, ადგილობრივი სამშენი მასალა და მუშახელი, მაშინ ცოტა უცნაურადაც უნდა გვეჩვენოს, რომ დღემდე ვერ მოვნახეთ ამ პრობლემას თავი.

აქ ერთი რანაც უნდა აღინიშნოს: მისწრაფებამ, რადაც უნდა დაგვიჯდეს, ჯაშენოთ მრავალწლიანი [illegible] რეგულიორების წყალსაცავებიანი ჰიდროსადგურები, ისე შეგვბოჭა, რომ დაგვავიწყდა თვით ერთიანი ენერგოსისტემების [illegible] ღა მათი არსიც. მართლაც, დღეს არა მარტო საზღვარგარეთის ქვეყნებში, არამედ საბჭოთა კავშირის ცალკეულ რესპუბლიკაშიც სისტემატურად ხორციელდება ენერგიის სეზონური გაცვლა. ამიტომ ის ენერგია, რომლის გამომუშავებაც შეგვიძლია მდინარეებზე წყალუხვობის დროს (ეს პერიოდი არცთუ ისე მოკლეა), უნდა მივაწოდოთ ერთიან ენერგოსისტემას, წყალმცირობისას კი უკანვე დავიბრუნოთ. ენერგიის ასეთი შეცვლის სტრატეგიისა და ტაქტიკის შემუშავება და განხორციელება ამჟამად არსებული მართვისა და ოპტიმიზაციის მეთოდების თუ თანამედროვე კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებით არაბითარ სირთულეს არ წარმოადგენს.

რესპუბლიკაში ენერგეტიკული პრობლემების მოგვარებას ხელს უშლის დარგის ორგანიზაციების (სამეცნიერო, საპროექტო და ა. შ.) დაჭსაქსულობა. აუცილებელია მათი ერთ ფირმად ან კონცერნად გაერთიანება. უფრო მეტიც, ყოველად მიუღებელია საქართველოს ერთ მტკავლ მიწაზე სოფლის მეურნეობისა და ჰიდროენერგეტიკის დანიშნულების წყალსაცავები ცალკე მიზნებისათვის შენდებოდეს. საერთოდ კი წყლის რესურსებს და მათ გამოყენებას ერთი განმგებელი უნდა ჰყავდეს.

როგორც ვხედავთ, დღეს ენერგეტიკის სფეროში უაღრესად მნიშვნელოვანი და სასწრაფოდ მოსაგვარებელი პრობლემები დგას, რომელთა გადაჭრა საჭიროებს საკითხისადმი გლობალურ მიდგომას, სათანადო ენერგეტიკული კონცეფციისა და მისი პროგრამის შემუშავებას. ამისათვის აუცილებელია შეიქმნას მაღალკვალიფიციურ ექსპერტთა ჯგუფი (ენერგეტიკოსების, ჰიდროტექნიკოსების, ეკონომისტების, სოციოლოგებისა და სხვ. შემადგენლობით).

ექსპერტთა ჯგუფმა, ალბათ, პირველ რიგში, მეცნიერულად დასაბუთებული მეთოდების გამოყენებით უნდა დააზუსტოს რესპუბლიკაში რეალურად წარმოებული და მოხმარებული, გატანილი და შემოტანილი, აგრეთვე სახალხო მეურნეობის განვითარებისათვის პერსპექტივაში საჭირო ელექტროენერგიის რაოდენობა, რადგან მონაცემები მათ შესახებ როგორც ოფიციალურ, ასევე არაოფიციალურ დოკუმენტებში საკმაოდ განსხვავებულია და ამავე დროს სათუოა.

თანამედროვე მეცნიერულ დონეზე, ეკონომიკური, ეკოლოგიური, სოციალური და ა. შ. ასპექტების გათვალისწინებით, უნდა გადაისინჯოს საერთოდ რესპუბლიკის ჰიდრორესურსები და ცალკეულ მდინარეებზე ის სავარაუდო კვეთები კაშხლების პერსპექტიული მშენებლობისათვის, რომლებიც დადგენილი იყო ჯერ კიდევ რამდენიმე წლის წინათ ეკოლოგიური პრობლემების გაუთვალისწინებლად. უნდა შეიქმნას საზღვარგარეთთან ერთობლივი ფირმები, რომლებიც, თუგინდ ბარტერული გაცვლის წესით, შემოიტანს საზღვარგარეთულ ჰიდრომექანიკურ მოწყობილობას და მათთან ერთად განახორციელებს მცირე ჰესების მშენებლობას სწყის პერიოდში (1-2 წლის განმავლობაში) მაინც. საჭიროა დაიწყოს ტბებიდან გამომავალი მდინარეების გონივრული გამოყენება ჰიდროენერგეტიკული მიზნებისათვის, რაც ენერგოსისტემაში „სეზონურობის" ფაქტორს შეამსუბუქებს. უნდა განხორციელდეს ენერგოსისტემების ოპტიმალური კომპიუტერული მართვა რესპუბლიკის სუვერენიტეტის გათვალისწინებით. უნდა გადაისინჯოს და დაზუსტდეს სახალხო მეურნეობის სექტორში მიწოდებული ელექტროენერგიის ტარიფები სეზონურობისა და დღე-ღამის გათვალისწინებით, შემოღებული უნდა იქნეს ენერგიის მოხმარების დიფერენციული ლიმიტები და მათი გადახარჯვის შემთხვევებში ჯარიმები და ა.შ. საერთოდ, ყურადღების სიმძიმის ცენტრი გადატანილი უნდა იქნეს 3 ძირითად მიმართულებაზე, კერძოდ, ენერგიის განახლებადი წყაროების ინტენსიურ გამოყენებაზე, ენერგეტიკის ეფექტიანობის ამაღლებაზე და მომავლის მყარი ენერგეტიკული ბაზის შექმნაზე.

საქინფორმი

„მაშველი რგოლი"

80-იანი წლების დასაწყისში ჩვენი რესპუბლიკის მთავრობამ მიიღო დადგენილება მცირე ენე- [illegible] დაკავშირებით, მაგრამ დღემდე ამ მიმართულებით, შეიძლება ითქვას, რაღაც [illegible] პრაქტიკული ნაბიჯი თითქმის არ გადადგმულა. როგორც ამას თანამედროვე პრაქტიკა ცხადყოფს, მცირე ენერგეტიკა ეკოლოგიურად სრულყოფილი ახალი მიმართულებაა — თავისი ახალი ტიპის კომპაქტური ტურბინებითა და გენერატორებით, ზოგჯერ ჰესების შენობებისა და კაშხლების გარეშეც რომ იძლევა ენერგიას.

ვერ იქნა და ვერ შევიგნეთ ერთი რამ, კერძოდ, ის, რომ ტურბინების ნაცვლად შესაძლებელია სერიული ცენტრიდანული ტუმბოების გამოყენებაც, რომლებიც შებრუნებული რეჟიმით მუშაობენ, რაც ცალკეულ შემთხვევებში ტურბინებზე უფრო ეკონომიურიც კი არის. ეს მით უფრო გასათვალისწინებელია, რომ საბჭოთა კავშირში ამჟამად იმდენი ნომენკლატურისა და ოდენობის ცენტრიდანული ტუმბო მზადდება, რომ არც კი იციან, სად წაიღონ.

არადა, ასეთი ცენტრიდანული ტუმბოებით აღჭურვილი მცირე ჰესები ხომ, საზღვარგარეთის მსგავსად, თავისუფლად შეიძლება მოეწყოს არა მარტო მცირე მდინარეებსა და მათ შენაკადებზე, არამედ სარწყავ არხებზე, წყალმომარაგების სისტემებზე, საკანალიზაციო სისტემების მაგისტრალებზეც კი — საწმენდ სადგურებთან და სხვ.

ხელიც, მაშინ ცოტა უცნაურადაც უნდა გვეჩვენოს, რომ დღემდე ვერ მოვნახეთ ამ პრობლემას თავი.

ერთი რანეც უნდა აღინიშნოს: მისწრაფებამ, რადაც უნდა დაგვიჯდეს, ჯაშენოთ მრავალწლიანი [illegible] რეგულიორების წყალსაცავებიანი ჰიდროსადგურები, ისე შეგვბოჭა, რომ დაგვავიწყდა თვით ერთიანი ენერგოსისტემების [illegible] ღა მათი არსიც. მართლაც, დღეს არა მარტო საზღვარგარეთის ქვეყნებში, არამედ საბჭოთა კავშირის ცალკეულ რესპუბლიკაშიც სისტემატურად ხორციელდება ენერგიის სეზონური გაცვლა. ამიტომ ის ენერგია, რომლის გამომუშავებაც შეგვიძლია მდინარეებზე წყალუხვობის დროს (ეს პერიოდი არცთუ ისე მოკლეა), უნდა მივაწოდოთ ერთიან ენერგოსისტემას, წყალმცირობისას კი უკანვე დავიბრუნოთ. ენერგიის ასეთი შეცვლის სტრატეგიისა და ტაქტიკის შემუშავება და განხორციელება ამჟამად არსებული მართვისა და ოპტიმიზაციის მეთოდების თუ თანამედროვე კომპიუტერული ტექნიკის გამოყენებით არაბითარ სირთულეს არ წარმოადგენს.

რესპუბლიკაში ენერგეტიკული პრობლემების მოგვარებას ხელს უშლის დარგის ორგანიზაციების (სამეცნიერო, საპროექტო და ა. შ.) დაჭსაქსულობა. აუცილებელია მათი ერთ ფირმად ან კონცერნად გაერთიანება. უფრო მეტიც, ყოველად მიუღებელია საქართველოს ერთ მტკავლ მიწაზე სოფლის მეურნეობისა და ჰიდროენერგეტიკის დანიშნულების წყალსაცავები ცალკე მიზნებისათვის შენდებოდეს. საერთოდ კი წყლის რესურსებს და მათ გამოყენებას ერთი განმგებელი უნდა ჰყავდეს.

როგორც ვხედავთ, დღეს ენერგეტიკის სფეროში უაღრესად მნიშვნელოვანი და სასწრაფოდ მოსაგვარებელი პრობლემები დგას, რომელთა გადაჭრა საჭიროებს საკითხისადმი გლობალურ მიდგომას, სათანადო ენერგეტიკული კონცეფციისა და მისი პროგრამის შემუშავებას. ამისათვის აუცილებელია შეიქმნას მაღალკვალიფიციურ ექსპერტთა ჯგუფი (ენერგეტიკოსების, ჰიდროტექნიკოსების, ეკონომისტების, სოციოლოგებისა და სხვ. შემადგენლობით).

ექსპერტთა ჯგუფმა, ალბათ, პირველ რიგში, მეცნიერულად დასაბუთებული მეთოდების გამოყენებით უნდა დააზუსტოს რესპუბლიკაში რეალურად წარმოებული და მოხმარებული, გატანილი და შემოტანილი, აგრეთვე სახალხო მეურნეობის განვითარებისათვის პერსპექტივაში საჭირო ელექტროენერგიის რაოდენობა, რადგან მონაცემები მათ შესახებ როგორც ოფიციალურ, ასევე არაოფიციალურ დოკუმენტებში საკმაოდ განსხვავებულია და ამავე დროს სათუოა.

თანამედროვე მეცნიერულ დონეზე, ეკონომიკური, ეკოლოგიური, სოციალური და ა. შ. ასპექტების გათვალისწინებით, უნდა გადაისინჯოს საერთოდ რესპუბლიკის ჰიდრორესურსები და ცალკეულ მდინარეებზე ის სავარაუდო კვეთები კაშხლების პერსპექტიული მშენებლობისათვის, რომლებიც დადგენილი იყო ჯერ კიდევ რამდენიმე წლის წინათ ეკოლოგიური პრობლემების გაუთვალისწინებლად. უნდა შეიქმნას საზღვარგარეთთან ერთობლივი ფირმები, რომლებიც, თუგინდ ბარტერული გაცვლის წესით, შემოიტანს საზღვარგარეთულ ჰიდრომექანიკურ მოწყობილობას და მათთან ერთად განახორციელებს მცირე ჰესების მშენებლობას სწყის პერიოდში (1-2 წლის განმავლობაში) მაინც. საჭიროა დაიწყოს ტბებიდან გამომავალი მდინარეების გონივრული გამოყენება ჰიდროენერგეტიკული მიზნებისათვის, რაც ენერგოსისტემაში „სეზონურობის" ფაქტორს შეამსუბუქებს. უნდა განხორციელდეს ენერგოსისტემების ოპტიმალური კომპიუტერული მართვა რესპუბლიკის სუვერენიტეტის გათვალისწინებით. უნდა გადაისინჯოს და დაზუსტდეს სახალხო მეურნეობის სექტორში მიწოდებული ელექტროენერგიის ტარიფები სეზონურობისა და დღე-ღამის გათვალისწინებით, შემოღებული უნდა იქნეს ენერგიის მოხმარების დიფერენციული ლიმიტები და მათი გადახარჯვის შემთხვევებში ჯარიმები და ა.შ. საერთოდ, ყურადღების სიმძიმის ცენტრი გადატანილი უნდა იქნეს 3 ძირითად მიმართულებაზე, კერძოდ, ენერგიის განახლებადი წყაროების ინტენსიურ გამოყენებაზე, ენერგეტიკის ეფექტიანობის ამაღლებაზე და მომავლის მყარი ენერგეტიკული ბაზის შექმნაზე.

საქინფორმი

შიდა ქართლი

ბრალდება ერთია — დანაშაული ქართველი ერის წინაშე

ვახილ საბანაძეს საქართველოს ჟურნალისტურ წრეებში წარდგენა არ სჭირდება. და არა მარტო ჟურნალისტურ წრეებში. ადგერ უკვე ოცდაათი წელია სამაჩაბლოში მოღვაწეობს, მუშაობდა საქართველოს რადიოს კორესპონდენტად, „საბჭოთა ოსეთში" (ასე ერქვა ადრე ე. წ. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ქართულენოვან გაზეთს) გაიარა გზა უფროსი კორესპონდენტიდან გაზეთის მთავარ რედაქტორამდე.

ვასილი ადგილობრივი მკვიდრია. მამა, პაპა და პაპის პაპაც აქ არიან დაბადებული, ჯოჯორას, ქსნისა და ლიახვის ხეობები, ეს მთები და მთისძირები მათი სამოსახლო იყო.

მინდა გონების თვალით წარმოვიდგინო, ვთქვათ, ამ ორასიოდე წლის წინ, ერთ მშვენიერ დღეს როგორი გაოცებით შეათვალიერებდნენ ისინი მშობლიურ წყალ-ჭალებში გამოჩენილ უცხო ტომელებს, ველური ცნობისმოყვარეობით რომ მისჩერებოდნენ მათ საცხოვრებელ სახლებს, ხილის ბაღებს, პურის ყანებსა და ვენახებს... წარმომიდგენია, რა გაპირვებით უსსნიდნენ ისინი ქართველებს, რომ ჰშიათ და სწყურიათ, რომ ლუკმა პურის ძებნაში კავკასიონის მთები გადმოლახეს და თუ მასპინძლები მოწყალებას გაიღებენ, ხელს არ ჰკრავენ, შეიკედლებენ და ლუკმა პურსაც უწილადებენ, სიკვდილამდე მათი ერთგული იქნებიან.

რა მანქანები უნდა ქართველი კაცის მოტყუებას, მისი გულის მონადირებას, მეტადრე, როცა კონკია-ბოგანო სამთხოვროდ გამოწვდილი ხელით მოგადგება კარზე?

ასე, ან დაახლოებით ასე უნდა დავარდნილიყო უცხო თესლი ქართლში და თუ ჩვენს კუთხეულ მიწაში უკეთმა ჩაგდებული თესლიც კი წაიმა ამოდის, როგორღა იხარებდა ის, რომელსაც ჩვენმა წინაპრებმა დაუყვავეს, ჩაიცვეს, დაიპურეს და საკუთარ სახლში კუთხეც კი მიუჩინეს?!

იხარა და მერე როგორ!

სამოყვაროდ და სამუდამოდ მუცელზე ხოხვით მოსული იმ ალანისების ნაშიერები არიან, დღეს რომ სამაჩაბლოში ცეცხლითა და მახვილით იხდიან სამადლობელს.

ახლა უკვე ვიცით, რომ შიდა ქართლში, საქართველოს ისტორიულ მიწაზე დამოუკიდებელი ოსური სახელმწიფოს შექმნის იდეა ზოგიერთი მანიაკის ფსიქიკაში გუშინ და გუშინწინ არ გაჩენილა. ამ იდეის ხორცშესხმისათვის ექსტრემისტები კარგა ხანია იღეწნიან — ცხინვალის ქარხნებში ამზადებდნენ ტყვია-წამალს, იარაღის შესაძენად გროვდებოდა თანხები არა მარტო ყოფილ ავტონომიურ ოლქში, გორშიც, ქარელშიც, ისევით ქომპაქტურად დასახლებულ საქართველოს სხვა რაიონებშიც.

ასე, რომ ამ ცოტა ხნის წინ „სამხრეთ ოსეთის საბჭოთა რესპუბლიკად" გამოცხადება სამაჩაბლოში ანტიქართული ძალების წლების მანძილზე ძირგამომთხრელი საქმიანობის გვირგვინი გახლდათ...

„დემოკრატიული რესპუბლიკის" სესხიამ, რომელზეც არც ერთი ქართველი არ გააჭაჭანეს, გაუქმა ავტონომიური ოლქის სტატუსი. საქართველოს პარლამენტმა, თავის მხრივ, განახორციელა რა ქართველი ხალხის ერთსულოვანი მოთხოვნა, ეს უდღეური რესპუბლიკა გაუქმებულად გამოაცხადა.

საპასუხოდ ქართველთმოძულე ახალი ტალღა აზვირთდა სამაჩაბლოში. დაიწყო ქართული მოსახლეობის ძარცვა, აწიოკება, თავდასხმები მათ საცხოვრებელ სახლებზე ქართველების ფიზიკური განადგურების ფართოდ მოფიქრებული (და ექვგარეშეა, სადღაც „ზევით" მოწონებული) გეგმის განხორციელება.

ვინ არიან ექსტრემისტების მთავარი სამიზნე? ვის უნდა გაუსწორდნენ ისინი პირველ ხელზე? რომ შეშინებულმა და დამფრთხალმა ქართველმა მოსახლეობამ ცხინვალიდან კუდამოძუებულმა მოჰკურცხლოს? რა თქმა უნდა, ცნობილი ადამიანები, ინტელიგენციის წარმომადგენლები, მამულიშვილები, რომლებიც ანტიქართული ისტერიის პირობებშიც კი საკუთარი სიცოცხლის ფასად წლების მანძილზე მალულად აღვივებენ სამაჩაბლოში მინავლებულ ქართულ სულს.

რა გასაკვირია, რომ ვასილ საბანაძე, „ჩვენი სამკეიდროს" მთავარი რედაქტორი (შარშან ნოემბრიდან, სახელწოდების შეცვლის გამო, გაზეთის ერთი ნომერიც არ გამოსულა. „ჩვენი სამკვიდრო" დღემდე დაპატიმრებული ჰყავს ჩოჩიევ-კულუმბეკოვის ცენზურას) გახდა ექსტრემისტების სამიზნე, შეიტანეს კიდეც იმ სიაში, ვისი სახლიც პირველ რიგში უნდა დაეწვათ. ეს იქნებოდა გაფრთხილება, რომ სახლის პატრონი ოჯახით სასწრაფოდ აყრილიყო და სადმე გადახვეწილიყო, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფიზიკურად გასანადგურებელთა სიაში გადაიტანდნენ.

ამ სიაზე, როგორც ახლა ირკვევა, დიდის რუდუნებითა და გულმოდგინებით ადგენდა ტორეზ კულუმბეკოვი, კაცი, რომელიც ვასილის წლების მანძილზე მეგობრობას ეფიცებოდა და მე-

— ცხინვალიდან წამოსვლის წინ ქალაქშივე დამწვარი ან აფეთქებული სახლი დავითვალე, — მეუბნება ჩემი თანამოსაუბრე, — ყველა ქართველისა.

ფეხად გამოასწრეს ექსტრემისტებს სამაჩაბლოდან ლაზარაშვილებმა. მათ მარტო სახლის დაწვა არ აკმარეს, ფიზიკურადაც უნდა გასწორებოდნენ.

გორში, სასტუმრო „ქართლში" შევხვდი ცხინვალელი ლტოლვილების ერთ ჯგუფს. ომის დროს უკრაინასა და ბელორუსიის ოკუპირებულ სოფლებში ჰიტლერელი კაციჭამიები რასაც სჩადიოდნენ, ყვავილებია ჩვენი ოსი „ძმების" ნაღვაწ-ნამოქმედართან შედარებით.

— ხეითში, ცხინვალზე მიკრული ქართულ სოფელში — მიამბეს, ლტოლვილებმა, — შეიარაკებოდით, გამყიდველი პურს ბეგრი ემუდარა ბიჭი „სასწრაფო დახმარების" მანქანას, ცხინვალში ნუ მიმიყვანთ, მომკლავენ, გორში წამიყვანეთო, მაგრამ ვინ უსმინა! მიიყვანეს ცხინვალის საავადმყოფოში, ექიმებმა რომ გიგიეს, ქართველიაო, პირდაპირ მორგში შეაგდეს, ბიჭი კი სისხლისგან იცლებოდა..

მეორე დილით ერთი ექიმი (ეჭვით იციან, ვინც იყო) მორგში შევიდა ცოცხალია თუ არაო, გურამი ჯერ კიდევ ცოცხალი იყო, ფეთქავდა. ამბობენ, ხანჯლით მოუსწრაფო სიცოცხლე...

— რომ გიგიებდნენ, ქართველები ვიყავით, ოსი მძღოლი ავტობუსს გაიჩერებდა და ძირს კინწისკვრით ჩაგვყრიდა ხოლმე, — მითხრა ცამეტი წლის ლიამ.

— თუ ქართულად დაველაპარაკებოდით, გამყიდველი პურს შეიაც მათ „ბრალი" ედებათ, ისაა, რომ ოჯახი შრავალშვილიანია, მთელი ცხოვრება დაქირავებულ ბინაში ცხოვრობდნენ. პირველი ბავშვიც სხვის კარზე შეეძინათ და მეშვიდეც. ბინა მისცეს კი არა, ბინის აღრიცხვის რიგშიც კი არ აიყვანეს — ქართველებს ვერ გავამრავლებთო. ახლა ლტოლვილები სასტუმრო „ქართლში" მერვე შვილს ელოდებიან.

თავის დროზე ბევრი ირბინა მრავალშვილიანმა ქალმა. ჩიოდა რესპუბლიკის განათლების სამინისტროში (განათლებით პედაგოგია), საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში. ორივე ინსტანციაში — ვაი, სირცხვილო! — მრავალშვილიან ოჯახს უარი უთხრეს დახმარებაზე, ავტონომიური ოლქის ზოგიერთი შემთხვევაში მთლად მასე არ იყო საქმე.

სათქმელს ცოტა შორიდან მოვაყვეთ: ამ რამოდენიმე წლის წინ გორელი ხუბაევების (ხუბულურების) რვაშვილიანმა ოჯახმა (ოჯახის თავი დღემდე არსად არ მუშაობს) ქალაქის წმინდა წყლის დასახლებაში, ნადირაძის ქუჩაზე, ექვსოთახიანი ბინა მიიღო. ქალაქის საბჭომ ოთხოთახიანი და ოროთახიანი ორი ბინა შეაერთა და შალვა ხუბაევს გასაღები საზეიმოდ გადასცეს. და რა? გგონია, შეიფერა ან იკმარა ხუბაევმა ორ-ორი სამზარეულოთი, ორ-ორი აბაზანით, სხვა საჭირო კვანძებითა და სათავსოებით, ლოჯიებითა და აივნებით გაწყობილი ექვსოთახიანი კეთილმოწყობილი ბინა? ნურას უკაცრავად!

საჩივრები გააშანშალა — ერთ-ერთ ოსი რომ ვარ, მჩაგრავენ, მავიწროებენ, მრავალშვილიანი მამა ვარ და ჩემთვის არც მანქანას ყიდულობენ, არც ავეჯს, ბუხის პარკეტსაც კი არ მიგებენ და მეც იძულებული ვარ, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას ან ადამიანთა უფლებების დაცვის საერთაშორისო ასოციაციას მივმართოო. ასეთი მუქარით აღსავსე წერილების კითხვისას ცენტრალურ კომიტეტში თუ მინისტრთა საბჭოში ხალხს შიშისგან ელეთ-მელეთი მოსდიოდათ, გული ეღონდებოდათ და იყო განუწყვეტელი ტელეფონის ზარის წკრიალი გორის საქალაქო კომიტეტში — დაეხმარეთ უყიდეთ, გაიჩუმეთ, სახლში მიირთვით, თორემ ინტერნაციონალიზმის პრინციპებს ძირი ეთხრებაო.

ინტერნაციონალიზმისა რა მოგახსენოთ, მაგრამ საქართველოს, ქართველი ხალხის სასიცოცხლო ინტერესებს კი მართლაც ეთხრებოდა ძირი. ცოტაც და ერთ შშვენიერ დღეს აღმოჩნდებოდა, რომ თურმე სხვის შიშზე ვცხოვრობთ, სხვათა მიერ სამადლოდ გამოწვდილი ლუკმით გვედგა სული და თუ არ შეგიშნეთ და უმადურები აღმოჩნდით, „ბოგვყრიან, საიდანაც მოვსულვართ".

მადლობა შევწიროთ უფალს, სულზე მოუსწრო სასიკვდილოდ გადადებულ შმობელ ერს — საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტმა.

ახლა მაინც მოვეგოთ გონს, კრიტიკულად გავიაზროთ რა ტრაგედია დაგვატყდა თავს — ვთქვათ სიმართლე! — ჩვენივე წინაპრების უანგარიშო ხელგაშლილობისა და გულკეთილობის გამო, ჭკუის სასწავლებელი კი ის არის, რომ, აწი მაინც ნუღარ ჩავიხუტებთ გულში ყველა გამვლელ-გამომვლელს, უცხო თესლს, თორემ წისქვილის ქვა, დღეს რომ ჩვენს თავზე ტრიალებს, მომავალში ჩვენი შვილებისა და შვილიშვილების თავზე დატრიალდება.

ისე კი, უკვე დროა, შეიქმნას ოსი ვანდალების მიერ ჩადენილ დანაშაულობათა მომკვლევი კომისია, რომელიც მილლ-მისსალ შეისწავლის უკანასკნელ წლებში ყოფილი ავტონომიური ოლ

ცენტრალური საარჩევნო კომისიისაგან

ტერიტორიული და საქალაქო კომისიების ორ-ორ წევრს ვთხოვთ შაბათს, 16 თებერვალს, 11 საათზე ჩამობრძანდნენ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში საკრებულოების არჩევნებთან დაკავშირებული საკითხების მოსაგვარებლად. მათ თან უნდა იქონიონ ინფორმაცია შესაბამისი რაიონის (ქალაქის) ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობისა და დასახლებულ პუნქტებში ამომრჩეველთა რაოდენობის შესახებ.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მისამართი: თბილისი, 9 აპრილის (ყოფილი ჩიტაძის) ქუჩა, № 6, ტელეფონი: 98-70-00; 98-70-02.

საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისია იუწყება, რომ ა. წ. 14-16 თებერვალს კომისიის წევრები ჩავლენ ტერიტორიულ საარჩევნო კომისიებში ამ კომისიების შექმნასთან დაკავშირებული საქმიანობის კოორდინაციის მიზნით. ცენტრალური საარჩევნო კომისია თხოვნით მიმართავს პრეფექტებს, აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეებს და რეგისტრირებული პარტიების რეგიონალური ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს, ხელი შეუწყონ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრებს ტერიტორიული და საქალაქო კომისიების დაკომპლექტებაში კანონით გათვალისწინებული წესის შესაბამისად.

საკუთარ სახლში

საქართველოს ჰელსინკის კავშირის პრესცენტრის განცხადება

საქართველოს რესპუბლიკა დღეს ფაქტობრივად ეკონომიკური, იურიდიული და იდეოლოგიური ომის მდგომარეობაშია საბჭოთა იმპერიასთან. საბჭოთა არმიისა და შინაგანი ჯარის ნაწილები ეწევიან ცენტრის მიერ პროვოცირებულ, შეხიზნულ აგრესიას ქართველი მოსახლეობის წინააღმდეგ შიდა ქართლში.

მიუხედავად ამისა, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი შეუფასებელს გერ დატოვებს სპარსეთის ყურის კრიზისს, ამ რეგიონული კონფლიქტის მსოფლიო ომში გადაზრდის პერსპექტივას.

სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებთ, რომ მსოფლიო ომის საფრთხე რეალურია და ამის საბაბი შეიძლება გახდეს ისრაელის, ამ შემთხვევაში ფეიტალური სახელმწიფოს კონფლიქტი ჩათრევის ფაქტი. ასეთ ვითარებაში ჩათრევის ჩაყოლა კი არ ჯობია, „ჩამთრევის“ იდეოლოგიური ნათლიმამები და პოლიტიკური სატელიტები უნდა გამოვაშკარავოთ. საკითხი ასე დგას: ვისი იმედი აქვს ერაყელ დიქტატორს? რა მასშტაბისაა პრომუსლიმანური ალიანსი? როდის გამოაშკარავებს საბოლოოდ ის თავს? „არაბული კონფლიქტის“ სცენარი ისე ვითარდება, რომ სულ მალე შეიძლება გამოჩნდეს ახალი რეაქციული ძალა, კიდევ ერთი დიქტატორი, თუ „იმპერატორი“, რომლისთვისაც მსოფლიო ომის ქარიშხალი იმპერიის გადარჩენისა და ხსნის ერთადერთი საშუალება იქნება.

მანამდე კი „სკადის“ ტიპის რაკეტებში მეთოდურად ბომბავენ ისრაელის ქალაქებს.

განსაკუთრებულმა ისტორიულმა ბედმა აქცია ებრაელი ერი ექსტერიტორიულ ერად. ამ უკუღმართი ბედის დაცინვა დღესაც გრძელდება.

ქვეყანა, სადაც ყველაზე უკეთ იციან უვადო დევნისა და უზომო ნგრევის ფასი, კვლავ ნგრევისა და განადგურების ობიექტი ხდება.

ქვეყანა, სადაც ყველაზე უკეთ იციან აღდგომის, ტანჯვის, დათმენის ფასი, კვლავ უსაგნოდ და უმიზნოდ ისჯება.

ქვეყანა, სადაც სიწმინდისა და ქრისტიანული ზნეობის ლამპარი დაინთო, პოლიტიკური სიბინძურისა და უზნეობის ცეცხლში ეხვევა.

ერი, რომელსაც მსოფლიოს ხალხების საკუთხეველზე უზომო მსჭვერპლი აქვს მიტანილი, ბოროტებისა და სიკეთის დავაში კვლავ სამსხვერპლო ბატკნად ქცეულა.

საქართველოს ჰელსინკის კავშირი თანაუგრძნობს ებრაელ ხალხს და მზად არის ‘ მორალურ-პოლიტიკური დახმარება აღმოუჩინოს მას.

გვჯერა, რომ კვლავაც თავაწეული იცლის ებრაელი კაცი წუთისოფლის ნარეკლიან გზაზე.

დღეს საქართველოს შეჭირვებული მიწა ადასტურებს ქართველ ებრაელთა მეორე სამშობლოს 2500 წლოვან ტრადიციას და თანადგომას უცხადებს მათ.

საქართველოს ჰელსინკის კავშირის პრეს-ცენტრი

თვითმფრინავის გატაცების ცდა

გუშინ საქართველოს დედაქალაქში სცადეს გატაცათ ტუ-154 თვითმფრინავი, რომელიც ასრულებდა № 930 რეისს თბილისი-მოსკოვის მიმართულებით. აფრენიდან რამდენიმე წუთის შემდეგ ხომალდის მეთაურთან მივიდა ერთ-ერთი მგზავრი, რომელმაც მოსთხოვა შეეცვალა კურსი და დამჯდარიყო თურქეთის ტერიტორიაზე.

თვითმფრინავის ეკიპაჟის საზრიანობისა და მიღებულ ღონისძიებათა მეოხებით აფრენიდან ნახევარი საათის შემდეგ თვითმფრინავი კვლავ თბილისის აეროპორტში დაეშვა. მგზავრთაგან არავინ არ დაშავებულა. თვითმფრინავის გატაცება სცადა 34 წლის პროგრამისტმა მერაბ ხვედელიძემ.

ეკიპაჟის შეცვლის შემდეგ თვითმფრინავმა შეასრულა დაგეგმილი რეისი. (საჰინფორმი).

შიდა ქართლი

ვითარება ცხინვალში

12 თებერვალს ცხინვალში შედარებით სიმშვიდე იყო. ამ დღეს აქ ჩამოვიდა საკავშირო შინაგანი ჯარების სარდალი, გენერალ-პოლკოვნიკი ეიური შატალინი. იგი შეხვდა ქალაქის საბჭოს აღმასკომის წევრებსა და საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებს, ხოლო შემდეგ მოაწყო თათბირი ცხინვალში განლაგებული შინაგანი ჯარების ნაწილების მეთაურებთან.

იმავე საღამოს ცხინვალში ექსტერმისტებმა დააჯავეს სოფელ ზეთში მიმავალი სატვირთო ავტომანქანა და მისი მძღოლი, რომელსაც კომბინირებული საკვები გადაეპარა.

13 თებერვალს დღის განმავლობაში შედარებით სიმშვიდე იყო, მაგრამ ღამით აქა-იქ მაინც ისმოდა სროლა.

12 თებერვალს პროგრამა „ვრემიამ“ გადმოსცა ინფორმაცია, რომ სამხედროებმა დაიკავეს საქართველოს სახელმწიფო ავტომობილსპეკტორის შეუულმფრენი, რომელშიც, თითქოს, აღმოეჩინოთ დენთი და იარაღი. შეუულმფრენს სოფელ კეზვიდან უნდა გადმოეყვანა ავადმყოფი, მაგრამ იგი სამხედრო შეუულმფრენებმა დაიკავეს და ცხინვალის აეროდრომზე დასვეს. მიმდინარეობს ამ ფაქტის გამოძიება.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრესცენტრი
საჰინფორმი

საქართველოს რესპუბლიკის საკრებულოთა არჩევნების ტერიტორიული და საქალაქო საარჩევნო კომისიებში ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დანიშნულ წევრთა სია

ტერიტორიული საარჩევნო კომისიები

ჟარელის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ნასყიდაშვილი** მამუკა გურამის ძე — დროებით უმუშევარი, საქართველოს ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

წევრები

ბერუაშვილი ზურაბ ვახტანგის ძე — პროფტექსსწავლებლის პედაგოგი, „დს“-ის წევრი

ბუზალაძე აკაკი მიხეილის ძე — ეკონომისტი, საქართველოს სახალხო ფრონტი

გულიაშვილი გიორგი ოთარის ძე — საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომბინატის ფოტოგრაფი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

ხიზანიშვილი სულხან ბეჟანის ძე — ტექნიკოსი, მერაბ კოსტავას საზოგადოება

ყაზბეგის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ხულელიძე** მანანა შალვას ასული — ალ. ყაზბეგის სახლ-მუზეუმის მეცნიერი თანამშრომელი, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი

წევრები

გელაშვილი ქეთინო იაგოს ასული — ს. სხოს სკოლის პედაგოგი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

ხინკოკაშვილი ქეთინო როინზონის ასული — გორელისის სკოლის პედაგოგი, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

მარსაგიშვილი ეკატერინე ვიქტორის ასული — უნივერმაღის გამგე, უპარტიო

ბიბილაშვილი გელა გიორგის ძე — დროებით უმუშევარი, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

ყვარლის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ბერიძე** გიორგი დავითის ძე — სასოფლო-საბინაო კომუნალური მეურნეობის რაიონული გაერთიანების ინჟინერი, ქართველ ტრადიციონალისტთა კავშირის წევრი

წევრები

ძნელაძე მანანა კარლოს ასული, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

მეგრელიშვილი ლუდა დავითის ასული — კომპარტიის წევრი

ელენტაძე აზა გუგას ასული — 81-ე ტექნიკური სასწავლებლის პედაგოგი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

დოლაძე ნონა ვალერიანის ასული — მერაბ კოსტავას საზოგადოება

ჩხოროწყუს

თავმჯდომარის მოადგილე — **შენგელია** ჯემალ აკაკის ძე — ს. ჭოღის საშუალო სკოლის დირექტორი, უპარტიო

წევრები

გოგია ნოდარ • გრიგოლის ძე — ლესიჭინის ცხაკაიას სახელობის კოლმეურნეობის აგრონომი, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი

ხორავა ნინო ჭიჭიკოს ასული — სოფელ ლესიჭინეს საშუალო სკოლის მასწავლებელი, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი

ხაჯაია ფატმან დავითის ასული — დაბა ჩხოროწყუს საშუალო სკოლის მასწავლებელი, უპარტიო

სიჭინავა აზა რაფიელის ასული — ჩხოროწყუს კულტურის განყოფილების ინსპექტორი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

ცაგერის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ყურაშვილი** ზაზა ავდიოს ძე — ცაგერის კულტ. სახლის რეჟისორი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

წევრები

კოპალიანი ნუგზარ გრიგოლის ძე — სამხატვრო სკოლის პედაგოგი, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი

ხადილიანი ციცო ამბროსის ასული — ცაგერის ბიბლიოთეკის გამგე, საქართველოს ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

ახვლედიანი ნუნუ სერგეიონის ასული — № 23 საგზაო სამმართველო, ეკონომისტი, უპარტიო

ფუტკარაძე ალეკო ნიკოლოზის ძე — ცაგერის კავშირგაბმულობის ტექნიკოსი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

ცხინვალის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ხალირაშვილი** გიორგი ივანეს ძე — ს. ქსუისის კოლმეურნეობის წევრი, მერაბ კოსტავას საზოგადოება

წევრები

ჭრისტესაშვილი გიორგი გიორგის ძე — სამშენებლო-სარემონტო სამმართველოს სამუშაოთა მწარმოებელი, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

ქრისტესაშვილი ელენე ნიკოლოზის ასული — ს. ერედვის საკაჭრო ცენტრის დირექტორი, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი

ტურაშვილი გივი გურამის ძე — სოფ. ქვრთის საშუალო სკოლის დირექტორი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

რომელაშვილი • ალექსანდრე არჩილის ძე — სასოფლო-სამეურნეო საწყობის გამგე, საქართველოს სახალხო ფრონტი

წალენჯიხის

თავმჯდომარის მოადგილე — **თვალთაძე** ლარისა ალექსანდრეს ასული — წალენჯიხის I სკოლის პედაგოგი, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი

წევრები

მიქავა გურამ კაკოს ძე — პარტიის წალენჯიხის რაიკომის თანამშრომელი, კომპარტიის წევრი

ხაჯაია გურამ ტერენტის ძე — საშ. სკოლის პედაგოგი, უპარტიო

თოლორდავა ოთარ ბიჭიკოს ძე — განათლების განყოფილების მუშაკი, უპარტიო

წულაია პაატა ამირანის ძე — წალენჯიხის რაისაავადმყოფოს თანამშრომელი, უპარტიო

წალკის

თავმჯდომარის მოადგილე — **კეხოვა** ალექსი ნიკოლოზის ძე — ს. ოღანქის საშ. სკოლის მასწავლებელი, საქართველოს ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

წევრები

ფელავანოვი ნ. ს. — წალკის მე-2 საშუალო სკოლის პედაგოგი, საქართველოს ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

ივაზიანი გიორგი აგასინინის ძე — ნარდევანის მეურნეობის მუშა, საქართველოს ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

დემურჩევა ალექსანდრე ხარლამის ძე — ს. ავრალოს საავადმყოფოს სამხეო ნაწილის უფროსი, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

წითელწყაროს

თავმჯდომარის მოადგილე — **ჯორკაშვილი** ზურაბ სპირიდონის ძე — წითელწყაროს საფინანსო განყოფილების საგადასახადო ინსპექციის ინსპექტორ-რევიზორი, ქართველ ტრადიციონალისტთა კავშირი

წევრები

გომელაური ლია ავთანდილის ასული — საქართველოს დამოუკიდებელი კომპარტიის რაიკომის ინსტრუქტორი

იაკობაშვილი ამირან აბრამის ძე — საკოლმეურნეობათაშორისო სამშენებლო საბჭოს ავტოგასაწყობი სადგური, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

თამაზაშვილი ალექსანდრე ვასილის ძე — მერაბ კოსტავას საზოგადოება

გონაშვილი გივი იოსების ძე — საკოლმეურნეობათაშორისო საბჭოს ექსპედიტორ- წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

ხარაბაულის

თავმჯდომარის მოადგილე — **გიორგაძე** მერაბ მერაბის ძე — რაიაღმასკომის საფინანსო განყოფილების ეკონომისტი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

წევრები

ფანქველაშვილი გიორგი ალბერტის ძე — მძღოლი, მერაბ კოსტავას საზოგადოება

გიორგაძე ელვარდი ბაეფუას ძე — ხარაგაულის კომპარტიის რაიკომის ინსტრუქტორი

ფერაძე ლამარა კუკურის ასული — მმაჩის განყოფილების გაშგე, საქართველოს სახალხო ფრონტი

ფხაკაძე თემურ გიორგის ძე — მექანიკური ქარხნის მუშა, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

ხაშურის

თავმჯდომარის მოადგილე — **სუთიაშვილი** კლიმენტი შალვას ძე — ს. ცხრამუხის საშ. სკოლის დირექტორის მოადგილე, უპარტიო.

წევრები

ჩადუნელი დავით გურამის ძე — ხაშურის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის თანამშრომელი, ჰელსინკის კავშირის წევრი

გოგოლაძე გივი — მოსახლეობის შრომითი მოწყობის უფროსი, კომპარტიის წევრი

ღამბაშიძე გია ზაურის ძე — ხაშურის მინის ტარის ქარხნის უსაფრთხოების დაცვის უფროსი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

იკაშვილი რამაზ ნოდარის ძე— ხაშურის საკისრების შემკეთებელი ქარხნის კომპლექტაციის ინჟინერი, უპარტიო

ხობის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ფვანია** როდინა მიხეილის ძე — ხობის რაიონის პროფგანათლების მდივანი, კომპარტიის წევრი

წევრები

ჭანტურია ემანუილ ნოეს ძე — იურისტი, უპარტიო

ხერაია ემელიანე ვალტერის ძე — რაიონის აგროსამრეწველო გაერთიანების იურისკონსულტი, უპარტიო

კვიკვინია გიგლა ოთარის ძე — ხობის რაიონის პოლიტგანათლების კაბინეტის გამგე, კომპარტიის წევრი

ბასილაია ლირა ჩაქას ასული — გაზეთ „სამეგრელოს“ რედაქციის განყოფილების გამგე, უპარტიო

ხონის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ჯალალანია** სერგო ჯემალის ძე — მასწავლებელი, „ბეთის საშუალო სკოლა, უპარტიო

წევრები

კოლაშვილი ტატიანა ბაგრატის ასული — აბრეშუმის ძაფსადები საგრეხი ფაბრიკის ლაბორანტი, კომპარტიის წევრი

კეთილაძე ნიკოლოზ ლევანის ძე — არენდატორი, ხონის ფერმა, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

ჭავჭავაძე ბორისი მიხეილის ძე — აგროსამრეწველო გაერთიანების ეკონომისტი, უპარტიო

ზორია ზურაგი ვეხედიქტეს ძე — კოოპერატივ „მარსის“ თავმჯდომარე, ინჟინერი, საქართველოს ჰელსინკის კავშირი

ჯავის

თავმჯდომარის მოადგილე — **ოთინაშვილი** იური ივანეს ძე — მეფრინველეობის ფაბრიკის ინჟინერი, მიწათმოქმედთა კავშირი

წევრები

ბაბარაშვილი ტარიელ ივანეს ძე — რაიატბაზის მძღოლი, ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი

თიგიევა ნათელა მიხეილის ასული — დროებით უმუშევარი, უპარტიო

ხანიკოევა ზოია მიხეილის ასული — დიასახლისი, უპარტიო

მარსაგიშვილი ეკატერინე ვიქტორის ასული — უნივერმაღის გამგე, მიწათმოქმედთა კავშირი

გოგდანოვკის

თავმჯდომარის მოადგილე — **მოსიანი** გრიგოლ ოსების ძე — ბოგდანოვკის რაისაბჭოს აღმასკომის განყოფილების გამგე, კომპარტიის წევრი

გლუხოვა ტატიანა ანდროს ასული — საშ. სკოლის მასწავლებელი, უპარტიო

პეტროსიანი აიკ ლონოს ძე — ფინგანი, კომპარტიის წევრი

ბესოიანი ნაზიკ არშაკოს ძე— ტრიკოტაჟის ფაბრიკის ბუღალტერი, უპარტიო

ნაზლაიძე სულიკო გრიგოლის ძე — ავტოინსპექციის მთავარი ინსპექტორი, უპარტიო

ახალგორის ტერიტორიული საარჩევნო კომისიის მე-5 წევრია

ოდიშვილი ალექსანდრე მიხეილის ძე — სოფელ დადიანეთის კოლმეურნეობის მოანგარიშე, უპარტიო

გურჯაანის ტერიტორიულ საარჩევნო კომისიას ემატება:

3. **ხოლოლაშვილი** გიორგი ილიას ძე — გურჯაანის რაიკოოპკავშირის საქონელმცოდნე, კომუნისტური პარტიის წევრი

4. **ღარიბაშვილი** ნუგზარ გიორგის ძე — კოოპერატივ „კახეთის“ წევრი, წმინდა ილია მართლის საზოგადოება

5. **ფირალაშვილი** გიორგი მიხეილის ძე — ტექნიკოსი, საქართველოს მერაბ კოსტავას საზოგადოება

დმანისის ტერიტორიულ საარჩევნო კომისიას ემატება:

5. **ხაჭვანი** ილო დავითის ძე — ბოლნისის აგრომრეწვის თანამშრომელი, საქართველოს მიწათმოქმედთა კავშირის წევრი.

ვანის ტერიტორიულ საარჩევნო კომისიას ემატება:

4. **რამაიშვილი** გურამ კლიმენტის ძე — პედაგოგი, უპარტიო

5. **კორძაძე** ნუნუ პავლეს ასული — პედაგოგი, უპარტიო.

საქართველოს რესპუბლიკის საკრებულოთა არჩევნების ტერიტორიული და საქალაქო საარჩევნო კომისიების მისამართები

I. საქალაქო საარჩევნო კომისიები:

1) ქ. გორი, სტალინის ქ. № 6 (ადმინისტრაციული სახლი, პარტიული კომისიისა და კულტურის მუშაკთა პროფკავშირის საქალაქო კომიტეტის ოთახი), ტელ.: 2-24-15

2) ქ. ზუგდიდი, რუსთაველის ქ. № 90, ქალქის აღმასკომის შენობა, ტელ.: 2-27-71.

3) ქ. რუსთავი, მერაბ კოსტავას № 10, ტელ.: 12-50-10

4) ქ. ფოთი, რუსთაველის ქ. № 19, ტელ.: 5-61-60

5) ქ. ქუთაისი, რუსთაველის № 3, ტელ.: 5-61-44

6. ქ. ცხინვალი, ისაკის ქ. № 51, ტელ.: 2-24-56

II. ქალაქის ზონის ტერიტორიული საარჩევნო კომისიები

7) ქ. ტყიბული, რუსთაველის № 15, ტელ.: 25-31

8) ქ. წყალტუბო, ფალიაშვილის ქ. № 1, ტელ.: 2-22-52

9) ქ. ჭიათურა, ყაზბეგის ქ. № 2, კინო-თეატრის შენობა, ტელ.: 5-45-00

III. ტერიტორიული საარჩევნო კომისიები

10) ქ. თბილისი, თავისუფლების მოედანი, № 2, საქალაქო საბჭოს შენობა, ტელ.: 93-31-95

11) აბაშა, თავისუფლების ქ. № 7, ტელ.: 9-14-39

12) ადიგენი, გაგარინის ქ. № 20, ტელ.: 9-15-80

13) ამბროლაური, სტალინის ქ. 32, ტელ.: 2-16-77

14) ასპინძა, რუსთაველის 7, ტელ.: 9-14-31

15) ახალგორი, ლენინის მოედანი, 9, აღმასკომის შენობა, ტელ.: 3-23-75

16) ახალქალაქი, ჩარენცის ქ. 11, ტელ.: 2-33-41

17) ახალციხე, თამარ მეფის 10, ტელ.: 2-27-97

18) ახმეტა, ბიძინა ჩოლოყაშვილის 49, ტელ. 2-15-81

19) ბაღდათი, რუსთაველის 20, ტელ.: 27-59

20) ბოგდანოვკა, პუშკინის ქ. 25, ტელ.: 2-26-66, 2-29-85

21) ბოლნისი, სულხან-საბას 110, ტელ.: 2-29-94

22) ბორჯომი, რუსთაველის მოედანი 1, მე-6 სართული, ტელ.: 2-31-35, 2-29-29

23) გარდაბანი, საბჭოს ქ. 35, ტელ.: 26-34

24) გორი, სტალინის ქ. 16, ტელ. 2-51-95

25) გურჯაანი, ი. ნონეშვილის 13, აღმინისტრაციული სახლი, ტელ.: 2-36-14

26) დმანისი, წმინდა ნინოს ქ. 13), ტელ. 2-15-21

27) დუშეთი, სტალინის ქ. 32, ტელ.: 20-2-21

28) ვანი, ლენინის 70, ტელ.: 2-29-83; 2-20-21

29) ზესტაფონი, ლენინის 11, ტელ.: 5-26-16

30) ზნაური, კულტურის სახლი, ტელ.: 4-18

31) ზუგდიდი, რუსთაველის 90, რაიაღმასკომის შენობა, ტელ.: 2-25-40; 2-24-74

32) თეთრი წყაროო, ჭავჭავაძის 14, ტელ.: 21-14

33) თელავი, კოსტავას 16, ტელ.: 3-22-24

34) თერჯოლა, რუსთაველის 92, 2-22-41

35) თიანეთი, რუსთაველის 3, კულტურის სახლი, 9-15-47

36) კასპი, ლენინის 45, ტელ.: 2-23-55; 2-23-77

37) ლაგოდეხი, შრომის 2, მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი, 2-15-36

38) ლანჩხუთი, თაბუკაშვილის 101, ტელ.: 37-01

39) ლენტეხი, ლენინის 34, ტელ.: 9-18-28

40) მარნეული, რუსთაველის 43, 2-19-72

41) მარტვილი, ლენინის 6, 2-14-67; 2-14-57

42) მესტია, კავშირგაბმულობის შენობა, 2-25-18

43) მცხეთა, სტალინის 49, 96-48-58; 21-78

44) ოზურგეთი, გაბრიელ ეპისკოპოსის 1, 6-44-96

45) ონი, ლენინის 7, 20-90

46) საგარეჯო, დ. აღმაშენებლის 3, კულტურის სახლი, 31-23

47) სამტრედია, ლენინის 6, 2-30-2

48) საჩხერე, თავისუფლების 6, 28-83

49) სენაკი, რუსთაველის 11, 2-12-14

50) სიღნაღი, დავით აღმაშენებლის მოედანი 1, 3-20-75

51) ქარელი, სარაიონო კულტურის სახლი, 3-16-59

52) ყაზბეგი, დავით აღმაშენებლის 24, 4-84

53) ყვარელი, ილია ჭავჭავაძის 138, კომუნალური მეურნეობის გაერთიანების შენობა, 2-01-20

54) ჩოხატაური, მშვიდობის 6, 28-03

55) ჩხოროწყუ, სტალინის 8, კულტურის სახლი, 2-11-16

56) ცაგერი, ქვედა ცაგერის სასოფლო საბჭოს შენობა, 25-99

57) ცხინვალი, სოფ. ერედვი,

58) წალენჯიხა, კეცხოველის 3, 26-45

59) წალკა, საბჭოს 13, 2-15-21

60) წითელწყარო, მარქსის 44, 29-14

61) ხარაგაული, ლენინის 57,

62) ხაშური, თამარ მეფის 10, 2-31-36

63) ხობი, აკაკის 87, 28-91, 21-84

64) ხონი, ლენინის 1, 2-10-18

65) ჯავა, კულტურის სახლი, 5-71

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ საკრებულოების არჩევნებში მონაწილეობისათვის რეგისტრირებული პარტიების სია

1. საქართველოს შრომის პარტია
2. სრულიად საქართველოს მიწათმოქმედთა კავშირი
3. საქართველოს კონტიტუციურ-დემოკრატიული პარტია
4. საქართველოს პროგრესულ-დემოკრატიული პარტია
5. საქართველოს ეროვნული ერთიანობისა და სოციალური სამართლიანობის პარტია
6. სრულიად საქართველოს მერაბ კოსტავას საზოგადოება
7. საქართველოს სოციალური სამართლიანობის კავშირი
8. საქართველოს დამოუკიდებელი კომუნისტური პარტია
9. საქართველოს ეროვნულ-ქრისტიანული პარტია
10 საქართველოს დემოგრაფიული საზოგადოების ეროვნული პარტია
11. საქართველოს ჰელსინკის კავშირი
12. ქართველ ტრადიციონალისტთა კავშირი
13. სრულიად საქართველოს სელიმ ხიმშიაშვილის საზოგადოება
14. სრულიად საქართველოს მშვიდობისა და თავისუფლების პარტია
15. საქართველოს სახალხო ფრონტი
16. სრულიად საქართველოს წმინდა ილია მართლის საზოგადოება
17. საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაცია „დემოკრატთა კავშირი“ (ახალქალაქი)
18. საქართველოს რესპუბლიკური პარტია
19. საქართველოს სამართლიანობისა და ეროვნული ერთიანობის პარტია
20. საქართველოს ეროვნული ფრონტი — რადიკალური კავშირი
21. საქართველოს დემოკრატიული სახალხო ფრონტი
22. ივანე ჯავახიშვილის საზოგადოება
23. საქართველოს ეროვნულ-liბერალური კავშირი
24. საქართველოს საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაცია „სვანეთი“
25. სრულიად საქართველოს 9 აპრილის კავშირი
26. საქართველოს მთიელთა კავშირი

წარილი კომენტარით

ვის აბრიყვებს ფუნქციონერი?

საქართველოს დამოუკიდებელმა პროფკავშირებმა გამოაცხადეს საკუთრების უფლება პროფკავშირულ ობიექტებზე, პირველ რიგში „ურორტებზე. ამან მეტად აღელვა და გააღიზიანა ცენტრი, რომელმაც საპასუხოდ დაუყოვნებლივ დაიწყო ქვეყნის მშრომელთა დეზინფორმაცია.

კერძოდ, გაზეთ „ტრუდში“ გასული წლის 14 დეკემბერს გამოქვეყნდა პროფკავშირული ურორტების მართვის ცენტრალური საბჭოს თავმჯდომარის ი. სტუპინის სტატია — „ურორტები ყველას კუთვნილება როდია“, რომელშიც იგი ამტკიცებს, რომ ამიერიდან საქართველოს ურორტები დაკეტილია ყველასათვის საქართველოს რესპუბლიკის მშრომელების გარდა.

მაგრამ მშრომელები, რომლებმაც დღევანდელ ვითარებიდან გამომდინარე უკვე კარგა ხანია შეიძინეს სტრიქონების შორის კითხვის გამოცდილება, სტატიას თავისებურად გამოიხმაურნენ. ვიკვეყნებთ ერთ მათგანს, რომელიც რუსეთის ქალაქ ალმეტიევსკიდან გამოგზავნა მუშა ვ. ივანოვმა. ამ წერილს ბევრის დამატება არ სჭირდება. ვიტყვით მხოლოდ იმას, რომ გაზეთმა „ტრუდმა“ ჩვენი არაერთგზის დაკონებული მოთხოვნის შემდეგ, როგორც იქნა, გამოაქვეყნა საქართველოს დამოუკიდებელი პროფკავშირების კონფედერაციის თავმჯდომარის პ. ჩხეიძის წერილი, რომელიც გამოხატავს საქართველოს პროფკავშირების პოზიციას ამ საკითხებზე.

„სტატიის დასაწყისშივე გიპკურობთ ი. სტუპინის, როგორც ცენტრალური უწყების ტიპური წარმომადგენლის, ამ სიხსლისმსმელის და უსაქმურის გაღიზიანება, რომელსაც ლუკმას ართმევენ.

იგი გზადაგზა მოიშველიებს შემდეგ მოტივებს: სსრ კავშირის პრეზიდენტის ბრძანებულების დარღვევა, საქართველოს დამოუკიდებელი პროფკავშირების კონფედერაციის მოქმედებათა უკანონობა, როგორც არამართლზომიერების გამოვლენა, უფრო მეტიც, როგორც სსრ კავშირის კონსტიტუციის საწინააღმდეგო ქმედება. ასე ვთქვათ, გამანადგურებელ დარტყმათა კრებული მძიმე ხელკეტებით, და, როგორც ყოველთვის, ჩვენი ქვეყნის მშრომელი მასების ფართო ფენების ინტერესების „დამცველი“ სსრ კავშირის დამოუკიდებელი პროფკავშირების კონფედერაციის რწმენა.

დიახ, კმარა უბრალო მშრომელთა გაბრყვლება! როდის იყო, რომ მშრომელთა მასები ისვენებდნენ კურორტებზე? დავასახელებ ერთიულებს და არც შევცდები: ძირითადად კურორტებზე თავიანთ ახლობლებთან ერთად ისვენებდნენ და „შერეულულ ჯანმრთელობას“ „იუმჯობესებდნენ“ ყველა რანგის უფროსები და ნომენკლატურული მუშაკები.

ცენტრალური უწყების წარმომადგენლის კლასიკური ფანდი, რომ დაუპირისპიროს ერთი ხალხი მეორეს, ახალი არ არის. იგი მიმართავს მთელ რიგ მაგალითებს უკანასკნელ წლებში სხვადასხვა წყაროებიდან ცენტრალიზებული სახსრების დაბანდების თაობაზე. სწორედ ამგვარადვე მიმართავენ ცენტრალიზებული სახსრების დაბანდების მაგალითებს სხვა სუვერენული რესპუბლიკებიდანაც, აქაც მიზანია მნიშვნელოვანი ობიექტებისაგან ამ რესპუბლიკების გაძარცვა. და ყველაფერი ეს ხდება ხალხის ინტერესების დაცვის ნიღბით. დრო ჩვენი ქვეყნის ხალხებმა შეიგნონ, რომ არც ერთ ხალხს არ მართებს მეორის და ჩვენ ყველამ უარი უნდა ვთქვათ ერთმანეთის მიმართ პრეტენზიებზე. თუკი ვინმეს მართებს, ეს არის ყველა ცენტრალური უწყება და სამინისტრო, და მათ შორის, საკავშირო კომპარტია, რომლებსაც ადევთ ჩვენი ქვეყნის ყველა ხალხის ვალი.

მივმართავ საქართველოს დამოუკიდებელი პროფკავშირების კონფედერაციას და მოვუწოდებ მტკიცედ, თანამიმდევრულად, ახალ პროცენტით დაიცვას საკუთრების უფლება სუვერენული საქართველოს ტერიტორიაზე განლაგებულ ყველა კურორტსა და ჯანმრთელობის კერაზე, არავითარი დათმობა ხალხის კმაყოფაზე მყოფი კურორტების მართვის ცენტრალური საბჭოსადმი!“

როგორც ვხედავთ, საქართველოს პროფკავშირების სამართლიანმა მოთხოვნამ მხარდაჭერა ჩვენი რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთაც ჰპოვა. საქართველოს დამოუკიდებელი პროფკავშირების კონფედერაცია აწარმოებს მოლაპარაკებებს სხვადასხვა რესპუბლიკების პროფკავშირების წარმომადგენლებთან. თითქმის ყველა თანახმაა ცენტრის ჩაურევლად შეიძინოს ჩვენი საგზურები. რესპუბლიკის პროფკავშირული კურორტები სიამოვნებით უმასპინძლებენ მათ.

საქართველოს დამოუკიდებელი პროფკავშირების კონფედერაციის პრესცენტრი.

ხიდი

ფართოვდება საერთაშორისო მეცნიერული კონტაქტები

1991 წლის იანვარში ავსტრიის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის ო. ჰიტმაირის მიწვევით ავსტრიაში იყვნენ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, აკადემიკოსი ა. თავხელიძე და მეცნიერებათა აკადემიის ნ. კეცხოველის სახელობის ბოტანიკის ინსტიტუტის დირექტორი, რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი გ. ნახუცრიშვილი. ისინი გაეცნენ ფიზიკისა და ბოტანიკის დარგში საყოველთაოდ აღიარებული სამეცნიერო ცენტრების — ვენის უნივერსიტეტის ბირთვული ფიზიკისა და ბოტანიკის ინსტიტუტების, ვენის ტექნიკური უნივერსიტეტის თეორიული ფიზიკის ინსტიტუტის, ინსბრუკის უნივერსიტეტის ბოტანიკის ინსტიტუტის მუშაობას. აკადემიკოს ა. თავხელიძის საქმიანი შეხვედრები ჰქონდა თვალსაჩინო ფიზიკოსებთან ვ. თირინგთან, ო. ჰიტმაირთან და სხვა მეცნიერებთან, ტიროლის მხარის მთავრობის ხელმძღვანელებთან და ინსბრუკის მერთან.

მიღწეულია შეთანხმება ალპებისა და კავკასიონის მთიანეთის მეცნიერულობის შესწავლის დარგში საქართველოს მე

ბალტიის ქვეყნები

ლიტვა: თავისუფლება გვინდა!

აგვ დღეებში მნიშვნელოვანი მოვლენა მოხდა ლიტვაში. პირველად მოწყობილმა მოსახლეობის გამოკითხვამ გამოავლინა რესპუბლიკის პარლამენტის კურსის პრაქტიკულად ერთსულოვანი მხარდაჭერა. რესპუბლიკის მცხოვრებთა 90 პროცენტზე მეტი დათანხმა ლიტვის დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნას.

როგორ მიმდინარეობდა თვით გამოკითხვა? მისი მოწმე გახდა საინფორმაციო კორესპონდენტი, რომელმაც ვილნიუსიდან გადმოგვცა შემდეგი ინფორმაცია:

გამოკითხვის უბნები გაიხსნა დილის შვიდ საათზე. ქალაქის ცენტრალურ ნაწილში გეოდეზიისის პროსპექტზე მდებარეობს № 1 უბანი. დამახასიათებელი ნიშანთვისება: მრავალი მეთვალყურე სხვადასხვა ორგანიზაციისაგან, რომლებიც მკაცრად ადევნებენ თვალს გამოკითხვის განხორციელებისას ყველა ფორმალობის დაცვას. ეს ადამიანები გარეგნულადაც კი გამოირჩევიან დანარჩენებისაგან — მათ შწვანე სამკლაურები უკეთიათ. საქმიან და სერიოზულ განწყობილებას სულაც არ უშლის ხელს სადღესასწაულო ატმოსფერო, რომელიც შეიქმნა ყველასათვის, ვინც აქ მოდის. მაგიდებზე ყვავილებია, კედლებზე — ლიტვის ეროვნული დროშები.

— როგორ მიმდინარეობს გამოკითხვა? — ვკითხეთ უბნის კომისიის თავმჯდომარეს ალგიდას ეჩავიჩიუსს.

— პირველი საათის განმავლობაში ხმა მისცა 200-ზე მეტმა კაცმა, — თქვა მან. — ყველაზე დიდი აქტივობა 10 საათს ემთხვევა. ეს ვიცი წინასაარჩევნო კამპანიის გამოცდილებით. უბნის

დამახასიათებელი ნიშან-თვისება — აქ დასახლდა ომის შემდეგ მრავალი ჩამოსული. არის მკვიდრი მოსახლეობაც.

— მე ხმა მივეცი თავისუფალ ლიტვას, — გაგვიზიარა თავისი შთაბეჭდილება მრეწველობის დაგეგმვის ეკონომისტმა ანტანას სტაკიავიჩიუსმა. — გამოკითხვა კიდევ უფრო ადრე უნდა მოწყობილიყო, მაშინ ყველა პროცესი უფრო სწრაფად წარიმართებოდა და ჩვენ, ალბათ, უკვე საერთო ევროპულ სახლში ვიცხოვრებდით.

შუადღისათვის ამ უბანში ხმა მისცა ყველა ამომრჩევლის ნახევარზე მეტმა. როგორც ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში მაცნობეს, მთლიანად რესპუბლიკაში აქტივობა კიდევ უფრო დიდი იყო. უკვე იმავე საღამოს კი მსოფლიო საინფორმაციო სააგენტოებმა მთელ ქვეყანას გააცნეს გამოკითხვის წინასწარი შედეგები. ისინი ახარებენ არა მარტო ლიტველ მცხოვრებლებს, არამედ ყველა იმათ, ვინც ესწრაფვის თავისუფალ და დამოუკიდებელ განვითარებას.

პაატა არჩვაძე,
საქინფორმის სპეც. კორ.

ამერიკელი კონგრესმენი ლატვიაში

აპრილი სიზმარი უწოდეს ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის ჰელსინკის კომიტეტის დელეგაციის წევრებმა ლატვიაში თავიანთ ჩამოსვლას, დელეგაციის ხელმძღვანელმა, კონგრესმენმა სტენი ჰოიერმა დღეს ლატვიის სახალხო დეპუტატებს მიმართა რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ტრიბუნიდან და თქვა: ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის ჰელსინკის კომიტეტის წარმომადგენლებმა ბალტიისპირეთში თავიანთი უპრეცედენტო ვიზიტით მთელ მსოფლიოს განუცხადეს, რომ ჩვენ ვსოლიდარობთ ბალტიის ხალხებს.

უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარემ ანატოლი გორბუნოვმა სტუმრებთან საუბრისას თქვა, რომ მიმდინარე წლის 3 მარტს რესპუბლიკაში მოიწყობა გამოკითხვა ლატვიის მომავლის შესახებ. მან აღნიშნა, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებს სსრ კავშირთან მოლაპარაკებაში შეეძლო უფრო მკაფიოდ დაესვა ბალტიის დამოუკიდებლობის აღდგენის საკითხი. მეორე, მან წინადადება წამოაყენა მოეწყოს საერთაშორისო სამთავრობო კონფერენცია ბალტიის საკითხზე. მასში შეიძლებოდა მონაწილეობა მიეღოთ ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისის, საფრანგეთის, გერმანიის, საბჭოთა კავშირისა და ბალტიისპირეთის სამი რესპუბლიკის სრულუფლებიან წარმომადგენლებს. ეს ნაბიჯი გამართლებული იქნებოდა, რადგან საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში ლატვიის, ლიტვისა და ესტონეთის ყოფნა მეორე მსოფლიო ომის შედეგია.

გარდა ამისა ანატოლი გორბუნოვმა გამოთქვა მოსაზრება, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობას შეეძლო ოფიციალურად ეცნო ლატვიის რესპუბლიკის კანონიერად არჩეული უზენაესი საბჭო და მთავრობა.

ბალტია-ლეტა-საქინფორმი

საზღვარგარეთ

თავისუფლება ფულზე არ გაიცვლება

თანამედროვე მსოფლიოში ეროვნული განმათავისუფლებელი მოძრაობა მიმდინარეობს არა მარტო იმპერიულ გაერთიანებებში, არამედ მაღალგანვითარებულ დემოკრატიულ ქვეყნებშიც. ამერიკული ჟურნალი „ნიუსუიკი" მოგვითხრობს დიდ ბრიტანეთში მიმდინარე განმათავისუფლებელ მოძრაობაზე, კერძოდ თუ როგორ იბრძვის შოტლანდია და უელსი ლონდონის მეურვეობიდან გასათავისუფლებლად. ახლახან ჩატარებული გამოკითხვის შედეგად ირკვევა, რომ ამ ქვეყნების მოსახლეობის ერთი მესამედი სრული დამოუკიდებლობის მომხრეა. ამის მიზეზია... მრეწველობის უაღრესად მაღალი დონე. გლაზგოსა და ედინბურგს შორის აშენდა მთელი ზოლი უახლესი ტექნოლოგიით აღჭურვილი საწარმოებისა. ამავე დროს შოტლანდია აკმაყოფილებს დასავლეთ ევროპის ნავთობპროდუქტებით მომარაგების 21 პროცენტს.

უელსში საზღვარგარეთულ ფირმებს დაბანდებული აქვთ 3 მილიარდ გირვანქა სტერლინგზე მეტი, რაც ბრიტანეთში დაბანდებული თანხის 20 პროცენტია, თუმცა მოსახლეობა 5 პროცენტს არ აღემატება: ორივე ქვეყანა ცდილობს დამოუკიდებლად შევიდეს ევროპის თანამგობრობის კავშირში. ამის თაობაზე მან კვლ. შირის დედაქალაქ ბრიუსელში შესაბამისი განცხადება გააკეთეს: „ჩვენ ევროპაი თანამეგობრობის ფარგლებში შემავალი დამოუკიდებელი შოტლანდიის მომხრე ვართ", განაცხადა შოტლანდიის ეროვნული პარტიის წევრმა კვინნ პრინგლმა, „ჩვენ გვინდა, რომ ევროპის თანამეგობრობამ სუვერენულ წევრად გვიღიაროს, ეს არის ჩვენი მოწოდება", კვერს უკრავს შოტლანდიელ კოლეგას უელსის ეროვნული პარტიის „ფლეიდ კომრუდ"-ის წევრი ალუენ. თომასი.

უელსელთა და შოტლანდიელთა დამოუკიდებლობისაკენ სწრაფვა ლონდონის აღშფოთებას იწვევს. სხვას რომ ყველაფერს თავი დავანებოთ, თუ უელსი ინგლისს გამოეყო, ბრიტანეთის ტახტს მემკვიდრეს როგორღა უწოდონ უელსის პრინცი?

შოტლანდიელთა და უელსელთა პოზიცია ნათელი მაგალითია იმისა, რომ თავისუფლებისაკენ სწრაფვა კუბის გაძღომისაკენ სწრაფვა არ არის, როგორც ამას კრემლის ზოგიერთი ფუნქციონერი ამტკიცებს. თავისუფლება უფრო დიდი გრძნობაა, რაც ფულზე და კეთილდღეობაზე არ გაიცვლება. ამას ამტკიცებს შოტლანდიელთა და უელსელთა პოზიცია.

ცნობები სპარსეთის ყურის ომის შესახებ

ერაყმა ორი ჩვეულებრივი ქობინიანი „სკად" რაკეტა დაუშინა ისრაელის ტერიტორიას, იუწყება რეიტერის სააგენტო თელავივიდან. პირველი მათგანი ორშაბათს საღამოს დავარდა უდაბურ ადგილას და ზარალი არ გამოუწვევია. დასავლეთ ერაყიდან გაშვებული მეორე „სკადი" დღეს დილაადრიან დაეცა მჭიდროდ დასახლებულ რაიონში ქვეყნის ცენტრალურ ნაწილში. ამ ეიერშეს შედეგად დაჭრილია ექვსი ისრაელი, დაინგრა საცხოვრებელი სახლი. ისრაელის ტელევიზიით უწვენეს რაკეტა „პეტრიოტი", რომელიც მიფრინავდა ერაყელი „სკადის" გასატაცებლად, მაგრამ გაურკვეველი რჩება, რამდენად ეფექტიანი აღმოჩნდა ამჯერად ამერიკული საზენიტო კომპლექსი.

ამერიკის გაზეთი „ნიუ-იორკ ტაიმსი" წერს, რომ ისრაელის თავდაცვის მინისტრმა მოშე არენსმა, რომელიც ვაშინგტონში იმყოფება, ჯ. ბუშს გაუცხადა, რომ ერაყის სარაკეტო იერიშების შედეგად ისრაელს მიაყენეს „ძლიერი ნგრევა", და მათი მისწრაფება, თავი შეიკავონ შურისძიებისაგან, სულ უფრო სუსტდება.

ორშაბათს კიდევ ერთი „სკადი" ჩამოაგდო რაკეტა „პეტრიოტმა" საუდის არაბეთის დედაქალაქ ერრიადში. ჰაერში დაშლილი რაკეტის ნამსხვრევებით დაიჭრა ორი კაცი. იუწყებიან, რომ ეს იყო 30-ე რაკეტა, რომელიც ერაყმა სამეფოს დაუშინა.

როგორც რეიტერი დაჰრანიდან (საუდის არაბეთი) იუწყება, ამერიკის საზღვაო ქვეითი ჯარისკაცებს გზაგნიან იერიშის მიჯნებზე და ეშზადებიან ერაყის პოზიციებზე იერიშისათვის. მაგრამ, — დაადასტურა მრავალეროვანი ძალების წარმომადგენელმა, — მიწისზედა ოპერაცია მხოლოდ მას შემდეგ დაიწყება, რაც ერაყელთა წინააღმდეგობის უნარს მინიმუმამდე შეამცირებენ დაბომბვების შედეგად.

გაზეთი „ვაშინგტონ პოსტი" პირველ გვერდზე აქვეყნებს მთელ რიგ მასალებს საერთო სათაურით: „პრეზიდენტი ბუში: არ არსებობს მიწისზედა საბრძოლო მოქმედების დაუყოვნებლივ დაწყების გეგმები". იუწყებიან, რომ ამერიკის ადმინისტრაციის მეთაურმა ორშაბათს განაცხადა, დაგეგმილი არა აქვს მივცეს მითითება დაუყოვნებლივი მიწისზედა შეტევის შესახებ და ჯერჯერობით იმის იმედად ვარ, რომ მრავალეროვანი ძალების საბრძოლო საჰაერო მოქმედება „უაღრესად ეფექტიანიაო".

განმარტავს რა ჯ. ბუშის ამ განცხადებას, ფრანგული გაზეთი „მონდი" წერს, რომ მრავალეროვანი ძალები ამყმად რთული დილემის წინაშე დგანან. გადაწყვეტი შეტევის დაწყება ქუვეიტში არ შეიძლება, მეტისმეტად ადრეა, რადგან დანაკარგები იმდენად დიდი იქნება, რომ ამას ვერავითარი საზოგადოებრივი აზრი ვერ გაუძლებს. ამავე დროს მიწისზედა საბრძოლო მოქმედების შეკავება შეიძლება მხოლოდ ცოტა ხნით, თორემ სიცხის და ქვიშის გრიგალის სეზონი დაიწყება. გარდა ამისა, სამოქალაქო მოსახლეობაში მსხვერპლის მზარდი რიცხვი საშუალებას აძლევს ს. ჰუსეინს სულ უფრო მეტად გამოიყენებოდეს როგორც „მსხვერპლი" უბრალო არაბთა თვალში, ხოლო მაპმადიანური მარხვის ფეხის რამადანის მოახლოებამ შეიძლება მხოლოდ დაძაბოს ვითარება არაბულ ქვეყნებში, რომლებმაც თავიანთი ჯარები გაგზავნეს მრავალეროვან ძალებში.

„მონდი" აღნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებში სულ უფრო მეტად მოუწოდებენ გამოიყენონ ერაყის წინააღმდეგ ტაქტიკური ბირთვული იარაღი, რათა შეამცირონ მოკავშირეთა მხრივ შესაძლო დანაკარგები. მიუხედავად ამისა, თუმცა ეს ხელს შეუწყობდა ათასობით ამერიკელი ჯარისკაცის სიცოცხლის შენარჩუნებას, ერაყის ჯარებისათვის ბირთვული დარტყმა „აუტანელ მდგომარეობაში" ჩააყენებდა არაბ მოკავშირეებს.

გაზეთ „ტოტიდიენ დე პარის" აზრით, მთელი რიგი ამერიკელი პოლიტიკური მოღვაწეების განცხადებანი ტაქტიკური ბირთვული იარაღის თაობაზე მიზნად ისახავს იმას, რომ საზოგადოებრივი აზრი შეაჩვიონ ერაყის წინააღმდეგ მისი გამოყენების თეორიულ შესაძლებლობას. მაგრამ არავინ იცის, როგორ განვითარდება ამბები „უდაბნოს გრიგალის" ოპერაციის მიწისზედა ფაზის დაწყების შემდეგ, განსაკუთრებით, თუ ბაღდადი გაბედავს ქიმიური იარაღის გამოყენებას.

„ტოტიდიენ დე პარის" აზრით, სპარსეთის ყურეში ომობენ, უწინარესად, ნავთობისათვის, ამიტომ მისი შედეგები არცთუ ისე ძლიერ იქნება დამოკიდებული იმაზე, მოახერხებენ თუ არა ერაყის განადგურებას. ნავთობის მომხმარებელი და ექსპორტიორი ქვეყნების ინტერესები კრიზისში საპირისპიროა, პირველებს სურთ უზრუნველყონ მცირე ფასად ნავთობის შეუფერხებელი მიწოდება, მეორენი იღებენ ფასების მომატებისათვის. ომი ვერაფერს ვერ გადაწყვეტს, თუ ახლო აღმოსავლეთში ომისშემდგომი ეკონომიკური წეს-წყობილება ვერ შეაერებს ამ ინტერესებს.

აშუქებს რა სპარსეთის ყურის ზონაში ომის მორიგ დღეს, ინგლისის ბი-ბი-სის ტელეკომპანიამ ერაყის წეთელი ნახევარმეგაფონის კომიტეტის ცნობებზე დაყრდნობით გადასცა, რომ ერაყის მშვიდობიან მოსახლეობაში მსხვერპლის რიცხვი ათჯერ მეტია იმ რიცხვზე, რომელსაც ამ ბოლო დრომდე ასახელებდნენ ოფიციალური წყაროები ბაღდადში. ბი-ბი-სის მოჰყავს სამოქალაქო პირთა შორის ერაყის დანაკარგების ციფრი 6-7 ათასის ფარგლებში.

ერაყმა ორშაბათს გამოაცხადა, რომ მრავალეროვანი ძალების ავიაციამ განვლილ დღე-ღამეში მოაწყო 63 რეიდი ქვეყნის სამრეწველო და სამხედრო ობიექტების წინააღმდეგ. ტიგროსისა და ევფრატის ხიდების დანგრევა ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა, რომელსაც „მ.კავშირეები ასრულებენ ავიათავდასხმების დროს. ამასთან მიზნად ისახავენ დაარღვიონ კომუნიკაციები და მოსწყვიტონ ერაყის ჯარები ზურგის უზრუნველყოფის ბაზებს.

დაპაკავეს გასაყიდად გამიზნული საბჭოთა თვითმფრინავები

ჰაბა, 12 თებერვალი. (საკედისის კორ. ევგენი კლეშკოვი). თქვენს კოლექციას ხომ არ აკლია საბჭოთა გამანადგურებლები? თუ ასეა, ნუ ღელავთ. თქვენი უჩვეულო სურვილის დაკმაყოფილებაში დაგეხმარებათ ნიდერლანდის ქალაქ სჰიდამის ერთ-ერთი გარაჟის მეპატრონე. ყოველივე ეს ერთი შეხედვით წაგავს კურიოზს, მაგრამ სრული სინამდვილეა, ვინაიდან ჰოლანდიელმა მეგაჟეებმა ამ დღეებში დაკავეს ტრანსპორტი, რომელსაც საზღვარზე გადაჰქონდა. როგორც ჰოლანდიის ქალაქ ზიუდპენის პროკურორმა განაცხადა, ოცდაათი წლის წინათ სსრ კავშირში დამზადებული გამანადგურებლები ჰოლანდიაში პოლონეთიდან ჩამოტანეს. აქ არც კრიმინალი და არც „არალეგალურობა", მისი თქმით, არ შეინიშნება, ვინაიდან თვითმფრინავები ამ შემთხვევაში კოლექციისათვის იყო გამიზნული.

„არავითარი ბოროტი განზრახვა არ მქონია. ისინი შევიძინე, რათა მიმეყიდა ნიდერლანდელი კოლექციონერებისათვის ხნ გამომეყენებინა რეკლამისათვის", — ასე განმარტა თავისი მოქმედება პროკურატურაში ქალაქ სჰიდამის გარაჟის მეპატრონემ დავიდ ჰარტმა, რომელმაც შეუკვეთა გამანადგურებლები და მიიღო ქვეყანაში მათი შეტანის სათანადო ნებართვა.

დ. ჰარტის თქმით, რომელიც კლასიკურ ავტომობილებს აროვებს, მთავარი საკითხი მისთვის იყო ფასი. „ერთი გამანადგურებელი დაახლოებით იმდენი ღირს, რამდენიც ავტომობილი „ფერარი". — თქვა ავტომობილების პრესტიჟული მოდელების გერგილიანმა მოყვარულმა. — ყოველ თვითმფრინავში 40 ათასი გულდენი გადავიხადე და დარწმუნებული ვიყავი, რომ ნიდერლანდში მათ კარგად გავასაღებდი". და მართლაც, ერთ-ერთმა მისმა პოტენციურმა კლიენტმა უკვე მოინდომა რეკლამის მიზნით გამანადგურებელი თავისი ფირმის სახურავზე დაედგა.

საზღვარზე გამანადგურებლების დაკავების მიზეზი გახდა იარაღით ვაჭრობის მარეგულმენტირებელი კანონის დარღვევა. საბორტო ზარბაზნების ლულები ცუდად იყო შედუღებული და ამან საბაჟოს პრეტენზიები გამოიწვია, ვინაიდან ასეთი სახით ძნელი არ იქნებოდა საკოლექციო-სარეკლამო ექსპონატებისათვის მათი საბრძოლო თვისებების დაბრუნება. მაგრამ ეს დროებითი დაბრკოლება: საჭიროა მხოლოდ გამოცდილი შემდუღებლის პოვნა...

პრეზიდენტი შეხვდა თავდაცვის მინისტრებს

შეერთებული შტატების პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში შეხვდა საფრანგეთის თავდაცვის მინისტრს პიერ ჟოქსსა და ბრიტანეთის სახმეწერო უწყების მეთაურს ტომ კინგს. ორივე შეხვედრის დროს განიხილეს სპარსეთის ყურის რაიონში სამხედრო ოპერაციების მიმდინარეობა. ამასთან საფრანგეთის თავდაცვის მინისტრთან შეხვედრას გაცნობის ხასიათიც ჰქონდა, რადგან ჟოქსი პირველ ვიზიტს აწყობს ვაშინტგონში თავდაცვითი უწყების მეთაურის რანგში. მისი წინამორბედი ამ პოსტზე ჟან-პიერ შევენმანი ახლახან გადადგა, რადგან არ ეთანხმებოდა მრავალეროვნული კოალიციის სამხედრო სტრატეგიას.

თეთრ სახლში შეხვედრის შემდეგ ჟოქსმა ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ საფრანგეთის ჯარი ფაქტობრივ ერთ-ერთ ადგილზე ბრძოლავს ერაყელ ჯარისკაცებთან. ეს ადგილი ეწოდება „ბეტონის ბუნკერი". ეს ბუნკერი ერაყის ტერიტორიაზე ერაყელებმა ააგეს ირანელ ჯარისკაცებთან ბრძოლის დროს. ბუნკერი ბეტონისგან ნაგებ ციხეს ჰგავს. ეს ციხე ერაყელებს ეჭირათ ხელში ირანელ ჯარისკაცებთან ბრძოლის დროს. ბუნკერი ბეტონისგან ნაგებ ციხეს ჰგავს. ეს ციხე ერაყელებს ეჭირათ ხელში ირანელ ჯარისკაცებთან ბრძოლის დროს.

ბუშმა ჰუსეინს ბოდიში მოუხადა

ამერიკელ ოფიციალურ პირებს ეშინოდათ, ერაყელ ჯარისკაცებს ბუნკერი ბეტონისგან ნაგებ ციხეს ჰგავს. ეს ციხე ერაყელებს ეჭირათ ხელში ირანელ ჯარისკაცებთან ბრძოლის დროს. ბუნკერი ბეტონისგან ნაგებ ციხეს ჰგავს. ეს ციხე ერაყელებს ეჭირათ ხელში ირანელ ჯარისკაცებთან ბრძოლის დროს.

ბუშმა ჰუსეინს ბოდიში მოუხადა

ამერიკელ ოფიციალურ პირებს ეშინოდათ, ერაყელ ჯარისკაცებს ბუნკერი ბეტონისგან ნაგებ ციხეს ჰგავს. ეს ციხე ერაყელებს ეჭირათ ხელში ირანელ ჯარისკაცებთან ბრძოლის დროს. ბუნკერი ბეტონისგან ნაგებ ციხეს ჰგავს. ეს ციხე ერაყელებს ეჭირათ ხელში ირანელ ჯარისკაცებთან ბრძოლის დროს.

მხარს უჭერენ პრეზიდენტს

ამერიკელთა უმრავლესობა კვლავინდებურად მხარს უჭერს ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის ჯორჯ ბუშის პოლიტიკას სპარსეთის ყურის რაიონში. ამას მოწმობს დღეს გაზეთ „ვაშინგტონ პოსტის" მიერ გამოქვეყნებული საზოგადოებრივი აზრის საერთო-ეროვნული გამოკითხვის შედეგები, რომელიც გამართა კვლევითმა კომპანია „მარტილა ენდ კეილი ინფორმეიშენ ტედმა".

ამ გამოკითხვის შედეგების თანახმად ამერიკის შეერთებული შტატების მცხოვრებთა 89 პროცენტი იწონებს ახლანდელი ადმინისტრაციის საგარეო-პოლიტიკურ კურსს, და კერძოდ, მის პოლიტიკას ახლო აღმოსავლეთში. როგორც გამოკვლევის ავტორები აღნიშნავენ, ამერიკის დიპლომატიის აქტიურმა როლმა სპარსეთის ყურის ზონაში კრიზისის დროს მნიშვნელოვნად გაზარდა მისი პრესტიჟი საზოგადოებაში და ერთ-ერთ ყველაზე პოპულარულ პოლიტიკურ მოღვაწედ ქვეყანაში ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანი ჯეიმს ბეიკერი გადაიქცია. ახლა ამერიკელთა 83 პროცენტი აცხადებს, რომ იგი „მაინზე მეტად კეთილნაყოფიერ შთაბეჭდილებას ახდენს".

სურათზე: საზღვაო ქვეითი ჯარი საუდის არაბეთში წვრთნის დროს.
რეიტერ-საბჭეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

დახმარება ისრაელს

შეერთებული შტატები იღებს, რათა ისრაელს გაუწიოს დამატებითი დახმარება ერაყის წინააღმდეგ ომით გამოწვეული ხარჯებთან დაკავშირებით. ეს განაცხადა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა მარგარეტ ტატუაილერმა. შეეხო რა აქ გამართული ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივნის ჯეიმს ბეიკერისა და ისრაელის თავდაცვის მინისტრის მოშე არენსს შეხვედრას, მან აღნიშნა: ისრაელის წარმომადგენელმა ილაპარაკა იმაზე, რომ საჭიროა „შეინარჩუნონ გადიდებული საბრძოლო მზადყოფნა, რაც ცხადია ხარჯებს მოითხოვს", და ამასთან დაკავშირებით მის ქვეყანას „დახმარება ესაჭიროება".

სახელმწიფო მდივანმა კვლავ გამოიყენა შეხედულება, რომ გამოთქვა ამერიკის მხარის მადლიერება შექმნილ სიტუაციაში ისრაელის მოქმედების გამო და აღნიშნა, ვეძებ შესაძლებლობებს, რომ ისრაელს მხარი დაუჭირონ ევროპის გაერთიანებამ, ავრეთვე სხვა სახელმწიფოებმაო. ეს მეცადინეობა გაგრძელდება.

ფიქრობენ ბირთვული იარაღის გამოყენებას

თუ საჭირობა იქნება, შეერთებული შტატები ერაყის წინააღმდეგ გამოიყენებს ბირთვულ იარაღს ამერიკელ ჯარისკაცთა სიცოცხლის გადასარჩენად, ასეთი აზრი გამოთქვა ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის წარმომადგენელმა პალატის წევრმა, რესპუბლიკელმა ინდიანის შტატისაგან დენ ბერტონმა.

კონგრესმენმა ასოშეიტედ პრესის სააგენტოსათვის ტელეფონით მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, რომ თუ მრავალეროვნული ძალები ვერ შეძლებენ ქუვეითისა და ერაყის ტერიტორიათა ინტენსიური დაბომბვების გზით ერაყის შეიარაღებული ძალების ბრძოლისუნარიანობის ჩახშობას, შეერთებულმა შტატებმა უნდა გამოიყენოს მცირე სიმძლავრის ტაქტიკური ბირთვული იარაღი, სანამ ამერიკის ჯარები თავის სახმელეთო საომარ მოქმედებას დაიწყებენენ. ასეთი ღონისძიება, ბერტონის აზრით, იხსნის ათასობით ამერიკელის სიცოცხლეს და, ამრიგად, არავინ მიიჩნევს ამას „ამორალურად". თუ ამერიკის შეერთებულ შტატებს არ შეუძლია ბირთვული იარაღის გამოყენება ახლაგაზრდა ამერიკელთა სიცოცხლის გადარჩენისათვის, მაშინ საერთოდ აზრი არ ჰქონდა მის შესაქმნელად უზარმაზარი სახსრების ხარჯვას, ხაზი გაუსვა კონგრესმენმა.

ისრაელის პრესა არაბეთ-ისრაელის 1982 წლის ზაფხულის ომის შესახებ

სპარსეთის ყურეში მიმდინარე ომი ერაყსა და მრავალეროვნულ ძალებს შორის მსოფლიოს საზოგადოების ყურადღებას იპყრობს. ერაყის პრეზიდენტი სადამ ჰუსეინი ცდილობს ლოკალური ხასიათის სამხედრო შეტაკება მსოფლიო ომად გადაზარდოს, ამისათვის მას პირველ რიგში ესაჭიროება, რომ როგორმე ომში ჩაითრიოს ისრაელი და თურქეთი: განსაკუთრებით ეს ისრაელს ეხება, ისრაელ ერაყმა უკვე დაუშინა 30-მდე „სკადის" ტიპის რაკეტა. იერუსალიმი ჯერ-ჯერობით საპასუხო დარტყმებისაგან თავს იკავებს, რათა მიმდინარე ომი არაბეთ-ისრაელის ომად არ გადაზარდოს.

ისრაელს რომ ომის წარმოების უდიდესი გამოცდილება აქვს, არავისთვის საიდუმლოს არ წარმოადგენს. მან უკვე ხუთი ომი მოუგო არაბული ქვეყნების გაერთიანებულ ჯარებს. მტრული გარემოცვის გამო მისი შეიარაღებული ძალები ყოველ წუთს სრულ სახბრძოლო მზადყოფნაშია. თუ როგორი ომის წარმოება შეუძლია პატარა ისრაელს, გარკვეულ წარმოდგენას გვაძლევს ქვემოთ მოყვანილი მასალა. იგი არაბეთ-ისრაელის 1982 წლის ზაფხულის ომს ეხება. ისრაელმა თავის სამხედრო ოპერაციას უწოდა „მშვიდობა გალილეაზე". იგი მიმართული იყო პალესტინელი ტერორისტების წინააღმდეგ, რომლებიც ლიბანში და მის დედაქალაქ ბეირუთში იყვნენ გამაგრებულები. ისრაელის წინააღმდეგ გამოვიდა საბჭოთა კავშირის მიერ ცბილებამდე შეიარაღებული სირიაც. საავიაციო შეტაკება სირიასთან დასრულდა ისრაელის ავიაციის სრული გამარჯვებით ანგარიშით 103-ით 0-ზე. აქედან 80-მდე „მიგი" მიწაზე იქნა განადგურებული, საერთოდ ამ ომის შემდეგ ისრაელმა დიდი რეპუტაცია მოიპოვა.

შეიძლება ითქვას ისრაელის ისტორიაში ჯერ არ ყოფილა ომი, რომლის შედეგი ესოდენ გარკვეული ყოფილიყოს. პალესტინელმა ტერორისტებმა გამანადგურებელი მარცხი იგემეს ხმელეთზე, სირიის არმიამ — უწინარესად ჰაერში. არათუ ულტრათანამედროვე ამერიკული ავიაგამანადგურებლები ფ-15, ფ-16 და ისრაული „კფირები", არამედ ძველი „სკაიჰოკები" და „ფანტომებიც" კი გაცილებით ძლიერი აღმოჩნდა სირიულ მიგებზე და მიგ-23-ზე. საჰაერო ბრძოლებში სირიელებმა დაკარგეს 85 თვითმფრინავი, ისრაელმა — არც ერთი.

ასევე საოცარ შთაბეჭდილებას ახდენს სირიის „სამ" სარაკეტო დანადგარების მოსპობის ოპერაციიც. მას შემდეგ, რაც 1981 წელს სირიელებმა ეს რაკეტები ლიბანის ველზე განალაგეს, ისრაელს არაერთხელ გაუცხადებია, რომ ვერ შეურიგდება საფრთხეს, რომელსაც ისრაელის ჩრდილოეთი რაიონების საჰაერო თავდაცვის სისტემას უქმნიან ისინი.

ლიბანში სირიის სარაკეტო სისტემა წარმოადგენდა ეგრეთ წოდებულ „შერეულ სისტემას". შორსმსროლელი, მაგრამ მოძველებული სამ-2 რაკეტები, საშუალო რადიუსის მოქმედების სამ-3 რაკეტები და უახლესი სამ-6 რაკეტები. და მიუხედავად იმისა, რომ ისრაელის მთავრობის მეთაურს შეგნს არაერთხელ გაუფრთხილებია, რომ მის არმიას უნარი შესწევს, ეს რაკეტები რამდენიმე საათში მოსპოს, სირიის სარდლობას ეს გაზვიადებული მუქარა ეგონა. ოპერაციაში მონაწილეობდა რამდენიმე ათეული ისრაული თვითმფრინავი, რომლებიც აღჭურვილი იყო ისრაელშივ და საზღვარგარეთ შემუშავებული იარაღით. ჩვენს თვითმფრინავებს წინ აღუდგა ათობით სირიული თვითმფრინავი. შედეგი: სირიელებმა დაკარგეს ცხრამეტივე სარაკეტო ბატარეა და 22 თვითმფრინავი, . ისრაელს ერთიც კი ვერ ჩამოუგდეს.

ცხადია, ოპერაციის დაწვრილებითი ამბები ჯერჯერობით საიდუმლოდ რჩება. ზოგიერთი ცნობის თანახმად, ისრაელის სამხედრო-საჰაერო ძალებს ისრაელში შემუშავებული ელექტრონული თავდაცვის უახლესი საშუალებანი გამოუყენებიათ. ეს არის თვითდამიზნებადი რაკეტები და ბომბები, რომელიც დასამიზნებლად მოწინააღმდეგის რადარული სისტემების გამოსხივებას იყენებენ. იმისთვის, რომ თვითმფრინავს ცეცხლი დაუშინო, ჯერ უნდა აღმოაჩინო. სწორედ ამ მიზანს ემსახურება რადარი. მაგრამ თვითდამიზნებადი რაკეტები თავის მხრივ ამ სხივებს იჭერენ და ამის მიხედვით ანადგურებენ მის წყაროს, ანუ თვით რადარს. მოწინააღმდეგე იძულებულია რადარი გამორთოს და რაკეტები დაუშინოს არაკონკრეტულ ობიექტებს, არამედ უბრალოდ მიზნის მიმართულებით . ვარაუდობენ, რომ ძრავის სითბოზე რეაგირებადი „დედამიწა-ჰაერი" რაკეტები თვითმფრინავს თვითონ მიაგნებენ, გამორთულ რადარს კი თავიდან ააცილებენ საფრთხეს. ასე იყო ჯერ კიდევ ცოტა ხნის წინათ. მაგრამ ახლა, როგორც ჩანს, ახალი საშუალება შეუმუშავებიათ: კომპიუტერით აღჭურვილი რაკეტა. „კომპიუტერი „იხსომებს" რადარის გამოსხივების ადგილს და ბიჯი გამორთვა საჭმელ ვეღარ შველის.

იმ მიზნით, რომ მოწინააღმდეგეს რადარი გამოართვევინონ, „სატყუარა რაკეტებს" იყენებენ. რადარის ეკრანზე ეს რაკეტები თვითმფრინავებად მოჩანს. მოწინააღმდეგე მას ცეცხლს უშვნს, ამასობაში კი ნამდვილი თვითმფრინავები რადარებსა და სარაკეტო დანადგარებს სპობენ.

აი, ჯერჯერობით ის ცოტაოდენი რამ, რაც ვიცით იმის თაობაზე, თუ როგორ მოსპეს სირიული რაკეტები ლიბანში. როდესმე ყველა დეტალი გაიოკვეცა და ჩვენ შევძლებთ შევაფასოთ ჩვენი კონსტრუქტორების, სამხედწველო საწარმოთა მუშაკების და მფრინავების მიღწევები.

„მაარივ ლე ნოარი"

უცხოური პრესის გამოხმაურება

ამერიკელი სამხედროები არ მალავენ, რომ აღტაცებული არიან ლიბანში ისრაელთა წარმატებული მოქმედებით, აღნიშნავენ სწამთ, რომ ეს „ბევრ რამეს ასწავლის" მათაც. მაიკლ გატლერს, „ვაშინგტონ პოსტის" სამხედრო კორესპონდენტს, მოჰყავს სპეციალისტთა გამონათქვამები, რომლებმაც განაცხადეს, რომ განსაკუთრებით აინტერესებთ, თუ როგორ შეძლეს ისრაელის „მორკავს" ტანკებმა სირიის რამდენიმე უკანასკნელი მოდელის ტ-72 ტანკების მოსპობა. გატლერი წერს: „ტ-72 ტანკები პირველად გამოიყენეს ბრძოლის ველზე, ასე რომ, ბრძოლის შედეგების ანალიზი ძალზე მნიშვნელოვანია ნატოს ძალებისათვის. თუ ისრაელმა ხელი იგდო ერთ-ერთი ასეთი ტანკი და სხვა უახლესი იარაღი, წარმატება სრული იქნება. წინათ ისრაელს არასოდეს არ დაუმალავს ასეთი ინფორმაცია შეერთებული შტატებისათვის".

„ნიუ-იორკ ტაიმსის" კორესპონდენტი ჩარლზ მორი ამტკიცებს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების წამყვანი ავიაკონსტრუქტორები ძალზე დაინტერესებული არიან იმით, თუ როგორ ახერხებენ ისრაელები ამერიკული თვითმფრინავების მონაცემების მაქსიმალურ გამოყენებას. როგორც კორესპონდენტი წერს, სირიის „დედამიწა— ჰაერის" რაკეტების მოსასპობად ის

ფიქრი

ისევ ჩვენს უზენაეს სადარდებელზე...

თქმა არ უნდა, რთული და მძიმე დღეების მომსწრენი ვართ. ერის და ქვეყანის უჭირს. მდგომარეობა კი სულ უფრო იძაბება.

მამულში სროლისა და სიკვდილის ხმები მშობლიურ სივრცეებს გველებივით ეგრიხებიან. საკუთარ მამულში საკუთარ სახლკარებიდან აყრას გვიპირებენ (სამაჩაბლოში). დაცემულთ ვგლოვობთ. ნატყვიარები გვეწვნის. მაგრამ ჩვენსა და ჩვენს მიწა-წყალზე დამკვიდრებულთა ბედისწერისა თუ სამომავლო ცხოვრების ვითარებათა დაწყობა მხოლოდ ჩვენზეა. ქართველთა სიბრძნე-გამოცდილების იმედი აქვს მოყვარესა და მტერსაც.

მამულისათვის სამართლიანი, ღირსეული, ზუსტი გამოსავალი შეიძლება მოინახოს მხოლოდ ყოველი ჩვენგანის ნებისყოფით, სწორი, დროის შესატყვისი განსჯის უნარით, სიკეთისათვის საყოველთაო ძალისხმევით და ეროვნული მიზნებისათვის ერთობლივი დარაზმულობით.

არ ვკისრულობ დამრიგებლის როლს. მხოლოდ საკუთარ დარდსა და ფიქრს თავს ვუმხელ ხმამაღლა. თანამოაზრეს მემედ აბაშიძე თანამოდარდეს ეძახოდა. მეც ვბედავ ჩვენს უზენაეს საბჭოს უზენაესი სადარდებელი ვუწოდო. რთული დროა. სიღარიბე სიძულველს თესავს. ჩვენ კი, ვინაც მშობელ ქვეყნის სნეულებათა განკურნების ვალს გულში ფიცად ვხიდავთ, მხოლოდ ნდობა, შეწყნარება, სიყვარული გვეწამლება და გბგვალამაზებს.

ჩვენ, აჭარაში, აქაურ მკვიდრთ, ჩვენი ტრაგიკული ბიოგრაფიის გამო, დღეს ვასაკეცებული ეროვნული სიფხიზლე გვმართებს. ამ

ნინო ინწკირველი

თეატრი

გვიყვეს „ეკო“

ვარლამ ნიკოლაძე ენერგიული, მუდამ მოძრავი, მრავალმხრივი ნიჭით დაჯილდოვებული ხელოვანია. იგი თეატრით ცოცხლობს. თეატრია მისი ხიბარული და დარდი. პირველი ნაბიჯები ბათუმის დრამატულ თეატრში აიდგა. ამის შემდეგ მრავალ თეატრში უმოღვაწია. ახლახან ვარლამ ნიკოლაძემ ექსპერიმენტულ თეატრ-სტუდიათ „„ეკო“ ჩაუყარა საფუძველი, სადაც ჩცენაზე გამოჩენილი მსახიობებისა და ახალგაზრდა პროფესიონალების გვერდით მდერის უსინათლო, ცეკვავს ყრუ-მუნჯი. ვესაუბრებით ბატონ ვარლამ ნიკოლაძეს.

— როდის აიხდება თეატრის ფარდა?

— ამჟამად როგორც ტექნიკურად, ასევე შემოქმედებითად ყველაფერი მზად გვაქვს ორი სპექტაკლის გამოსაშვებად, მალე ავალთ სცენაზე, 20 თებერვალს გაიმართება პრემიერა.

— რა სპექტაკლებით გაიხსნება სეზონი?

— პირველი გახლავთ კომპოზიტორ გოგი ჩლაიძის და დრამატურგ გია კაჭარავას ორმოქმედებიანი მიუზიკლი „პანორამა“, მეორე — დრამატურგ მერაბ ელიოზაშვილის დრამა „უზუნდარა“.

— შესძლებენ თუ არა არაპროფესიონალები ახლად დაკისრებული მოხიის შესრულებას?

— მართალი გითხრათ, მე თვითონ არ ველოდი, თუ ეს ამბავი ასეთ მასშტაბებს მიიღებდა: თავიდან რამდენიმე ჩემთვის საყვარელი მსახიობის იმედი მქონდა. ეგ იყო და ეგ. მაგრამ რაც დრო გადის, უფრო და უფრო ვრწმუნდები რომ მართლა კარგი საქმისთვის მომიკიდია ხელი. ახლა ჩვენს დასში 21 პროფესიონალი, 8 ყრუ-მუნჯი და 3 უსინათლო მსახიობია და ვერავინ დამაჯერებს, რომელიმე მათგანმა ოდესმე თეატრიდან წასვლა გადაწყვეტოს. თუნდაც ყრუ-მუნჯები ავიღოთ. შეიძლება ითქვას, რომ პირველად ჩემგან გაიგეს, თუ რა არის თეატრი. თავიდან დაბნეულებიც იყვნენ და უკვირდათ კიდეც, ეს რა ყოფილაო, მაგრამ ახლა, რეპეტიციებზე, მათ ანთებულ თვალებს რომ ვუყურებ, თეატრის არსიც სხვანაირად მეჩვენება. შესძლებენ თუ არა ისინი თავისი მიზანის შესრულებას, ეს ალბათ სპექტაკლების გამოშვების შემდეგ უნდა ითქვას, მაგრამ როცა ვხედავ, როგორ მუშაობს უსინათლო სულხან გველესიანი, რომელიც ერთ-ერთ მთავარ როლს თამაშობს, ანდა იგივე უსინათლო სერგო სამხარაძე, როგორ უწევენ ისინი პარტნიორობას ისეთ მსახიობებს, როგორებიც არიან საქართველოს სახალხო არტისტები ლეო ანთაძე, თენგიზ მაისურაძე, საქართველოს დამსახურებული არტისტი ლადო მექვაბიშვილი, ახალგაზრდა ნიჭიერი მსახიობები ბესო ხიდაშელი, გურამ გოგოლაშვილი, ლეონ წიქვაძე, ლონდა ლომთათიძე, ბადრი როინიშვილი და სხვები, მათდამი ნდობით ვიმსჭვალები.

— ვინ არიან თეატრის სპონსორები?

— იდეის ჩასახვის დღიდანვე ჩვენ უამრავი მხარდამჭერი გამოგვიჩნდა. პირველ რიგში საქართველოს თეატრის მოღვაწეთა კავშირი და ყრუ-მუნჯთა საზოგადოება, შემდეგ „ჭიათურმარგანეცი“, „ცეკვაშირი“, ქარხანა „მიკროძრავა“, გაერთიანება „ინფლასისტემები“, თბილისის თამბაქოს გაერთიანება კოოპერატივი „მტკვარი“, მაგრამ სპონსორი, ანუ მუდმივი მფარველი ჯერ არა გვყავს. ახლაც არ მესმის უსინათლოთა საზოგადოების პოზიცია ჩვენი თეატრის მიმართ. — კატეგორიული უარი ჩვენდამი დახმარებაზე! თუკი ქართული თეატრის დახმარება „ჭიათურმარგანეცს“ ან „ცეკვაშირს“ ეხება, რატომ არ უნდა ეხებოდეს ეს უსინათლოთა საზოგადოებას, ითუმეტეს, როდესაც ამ თეატრში მისი წევრებიც მუშაობენ და მხარში უდგანან მას.

— ხად გაიმართება თეატრ სტუდიის სპექტაკლები?

— გრიბოედოვის სახელობის თეატრში. ასე რომ, 20 თებერვლიდან გიწვევთ თეატრ-სტუდია „ეკოს“-ს წარმოდგენებზე.

ესაუბრა
ნინო ინწკირველი

წერილები რედაქციას

მოსე ჯანაშვილის საზოგადოების გამგეობის განცხადება

1991 წლის 4 თებერვალს ქ. კასპში გამოგონილი სპასპით დაპატიმრეს ჩვენი საზოგადოების გამგეობის წევრი ჯუმბერ ყულოშვილი. მიგვაჩნია, რომ ეს არის ჩვენი საზოგადოების წინააღმდეგ მიმართული აქცია და შესაძლოა მიზნად ისახავდეს მოსე ჯანაშვილის საზოგადოების მიმართ ფართომასშტაბიანი კომპანიის დაწყებას და ამით ქართულ-აზერბაიჯანულ ურთიერთობათა გამწვავებას. ნიშანდობლივია, რომ იაზოვ-პუგოს ერთობლივი ბრძანების პირველი მსხვერპლი ჩვენი საზოგადოების გამგეობის წევრი გახდა. ჩვენმა მოლაპარაკებამ რაიონის ხელმძღვანელობასთან არავითარი შედეგი არ გამოიღო. იქმნება შთაბეჭდილება, რომ ხელისუფლების ზოგიერთი წარმომადგენელი დაინტერესებულია რეგიონში სიტუაციის დესტაბილიზაციითა და ერთაშორის ურთიერთობის ხელოვნური გაფწვავებით. ითვალისწინებდა რა ამიერკავკასიაში არსებულ რთულ პოლიტიკურ სიტუაციას და აგრეთვე იმას, რომ მოსე ჯანაშვილის საზოგადოების ერთ-ერთ მიზანს ქართულ აზერბაიჯანულ ურთიერთობათა ნორმალიზაცია წარმოადგენს, გამგეობას არ სურდა ამ ფაქტის გახმაურება, მაგრამ შემდგომ გართულებათა თავიდან ასაცილებლად საჭიროდ მიგვაჩნია შეფასება მიეცეს ჯუმბერ ყულოშვილის ათი დღის დაკავების ფაქტს.

მოსე ჯანაშვილის საზოგადოების გამგეობა გამოთქვამს მტკიცე პროტესტს ადამიანის უფლებათა დარღვევის ამ აღმაშფოთებელი ფაქტის გამო და იმედს გამოთქვამს, რომ გაიმარჯვებს სიღი აზრი და მსგავსი გამოხდომები მოსე ჯანაშვილის საზოგადოების და ზოგადად რეგიონის ქართული მოსახლეობის (მიმართ აღარ განმეორდება. ჩვენ კვლავ ვადასტურებთ საკუთარ პოზიციას, რომ ყველა ქართულ-აზერბაიჯანული პრობლემა მხოლოდ ურთიერთნდობისა და გულახდილი დიალოგის პირობებში უნდა გადაწყდეს, ხოლო მსგავს ექსცესებს შეუძლიათ სერიოზული დარტყმა მიაყენონ რეგიონში პოლიტიკური სიტუაციის სტაბილურობას. ამ ფაქტთან დაკავშირებით მოსე ჯანაშვილის საზოგადოების გამგეობამ მიმართა აზერბაიჯანის საბალთო ფრონტს, „დემოკრატიულ ბლოკ — დემოუტიდებელ აზერბაიჯანს“ და „მრგვალი მაგიდა — თავისუფალ საქართველოს“.

მოსე ჯანაშვილის საზოგადოების გამგეობის სახელით

მ. ნუროშვილი,
ე. ხუციშვილი.

აღნიშნული განცხადება-პროტესტი დაეგზავნათ: აზერბაიჯანის სახალხო ფრონტის გაზეთს „აზადლიგ“, „ბაკინსკი რაბოჩი“-ს; „საქართველოს რესპუბლიკას“.

ხალხის სუვერენიტეტი ხელშეუვალია

გალტის ქვეყნებიდან მოსული ოჯახანაკენი ამბები გვიჩვენებენ, რომ კრემლის დასაყრდენს კონსტიტუციური ხელისუფლების წინააღმდეგ ბრძოლაში წარმოადგენს ინტერფრონტი და ადგილობრივი კვისლინგები. ანალოგიური სიტუაციის საქართველოში გამეორების თავიდან აცილების მიზნით კარგი იქნებოდა გამოგვეყენებინა საფრანგეთის 1793 წლის კონსტიტუციის ზოგიერთი დებულება:

„მუხლი 35: როდესაც ხელისუფლება თრგუნავს ხალხის უფლებას, აჯანყება წარმოადგენს ხალხის... წმიდათაწმიდა უფლებას და ხელშეუვალ მოვალეობას...

მუხლი 27: დაე ყოველი, ვინც მიისაკუთრებს ხალხის კუთვნილ სუვერენიტეტს, დაუყონებლივ იქნეს სიკვდილით დასჯილი თავისუფალი მოქალაქეების მიერ“.

იქნება ჯობდეს ჩვენც მოგვეღო ასეთი კანონი?

მაგალითად, შემდეგი ვარიანტი:

„ა) საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის მოქმედების დროებითი შეჩერება, შესაბამისი კანონის თანახმად, შეუძლია მხოლოდ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს;

ბ) საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის მოქმედების ძალმომრეობითი შეჩერებისას ერთგული დაუმორჩილებლობა არის საქართველოს ხალხის წმინდათაწმიდა უფლება და ხელშეუვალი მოვალეობა;

გ) ყოველი, ვინც მიისაკუთრებს საქართველოს ხალხის კუთვნილ სუვერენიტეტს, ან ხელს შეუწყობს აღნიშნულ ქმედებას, დაისჯება საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მთელი სიმკაცრით;

შენიშვნა: საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციური ინსტიტუტების გაუქმების შემთხვევაში კანონის გ) მუხლის აღსრულება საქართველოს მოქალაქის ხელშეუვალ უფლებასა და მოვალეობას წარმოადგენს.

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსში გაკეთდეს შესაბამისი შესწორებები“.

მართალია აღნიშნულ კანონპროექტში ტერორიზმის დაკანონების ელფერი დაჩრავს, მაგრამ მთავარი ისაა, რომ იგი სასურველ გავლენას მოახდენს ოცდაათ ვერცხლს დახარბებულ, თავის მომენტის მომლოდინე ჩვენებურ ალქსნისებსა და რუბიკესებზე.

გურამ სანაბლიძე,
საქართველ ტრადიციონალისტთა კავშირის წევრი

ღია წერილი საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მეცნიერების, კულტურისა და განათლების კომისიის თავმჯდომარეს თემურ ქორიძეს

ბატონო თემურ!

იძულებული ვარ მოგმართოთ უმორჩილესი და დაჟინებითი თხოვნით, რათა თქვენებლი რწმენებულმა კომისიამ განიხილოს ორგანიზებული დევნისა და პიროვნების ღირსების ხელყოფის უპრეცედენტო შემთხვევა.

უწინარეს ყოვლისა პატიება უნდა ვითხოვო, რადგან ვიცი, რომ დღეს, რესპუბლიკისთვის ამ ურთულეს დღეებში, პირადი საკითხებით უზენაესი საბჭოს შეწუხება მხოლოდ უხერხული როდია. ამასთანავე, ვფიქრობ სწორად გამიგებენ, რადგან შექმნილ ვითარებას შეიძლება საბედისწერო შედეგი მოჰყვეს.

დარწმუნებული ვარ თქვენი ყურადღების მიღმა არ დარჩებოდა ბოლო სამი თვის განმავლობაში რესპუბლიკის პრესაში ჩემთვის თავდატეხილი ქარცეცხლი. რამდენიმე გაზეთმა ერთდროულად ან მცირე ინტერვალით გამოაქვეყნეს ცილისწამებით და უკადურესი შეურაცხყოფით სავსე წერილები. თითქმის ყველა პუბლიკაციას დაკარგული აქვს მორალის ზღვარე. ოდნავადაც ვერ ეტევა მეცნიერული, საქმიანი ან ადამიანური პოლემიკის ჩარჩოებში.

არა მარტო ჩემთვის, არამედ საზოგადოების გარკვეული ნაწილისათვის ცნობილია აღნიშნული სტატიების შემკვეთიც, შემსრულებელიც და მიზეზიც. ამა წლის 30 იანვრის გაზეთ „კაბადონში“ გამოქვეყნებულ ა. ფოცხიშვილის სტატიაში კი მიზანი უფრო დაკონკრეტებულია, კერძოდ — გამოიკეტო შინ და თავს რაიმე დააწიო, ანუ თავი მოიკლა. პროფესორის ამ ოცნებას 16 წლის გაუთავებელი შეურაცხყოფის, ცილისწამების და შანტაჟის ისტორია აქვს. ამავე ბრალდებით და ამავე სტილში 1988 წელს საქვეყნად ვიქენი გალანძღული საკავშირო ორგანოს — „უჩიტელსკაია გაზეთის“ მიერ.

არც დასაბეღლებული გაზეთის პუბლიკაციაზე და არც ახლა, ამ სამი თვის მანძილზე, ჩემს მიმართ ამონთხეული ღვარძლისა და შეურაცხყოფის დროს მე არ მეძლევა საშუალება განვუმარტო მკითხველს, თუ ვის და რატომ ესაჭიროება ჩემი ადამიანური ღირსების ესოდენ შელახვა.

„უჩიტელსკაია გაზეთას“ პუბლიკაციის თარიღზე 18-კაციანი კომისია შექმნეს, უმაღლესი რანგის პიროვნებები შეაწუწუს და მოაცდინეს, მაგრამ რა? ყველაფერი წინასწარ შედგენილი გეგმით ხორციელდებოდა. მიუხედავად იმისა, რომ დაიწერა დასკვნა, რომლითაც ყველა ფაქტი, ყველა ბრალდება ჩათვლილია ცილისწამებად, უფრო მეტიც, კომისიის დასკვნა მაშინდელმა ცენტრალური კომიტეტის ბიურომაც კი დამტკიცა, შედეგები უცნობია როგორც საზოგადოებისათვის, ასევე რედაქციისთვისაც.

დადგენილია ისიც, რომ აღნიშნული პუბლიკაციაც ფაქტიურად ა. ფოცხიშვილის მიერ არის შესრულებული, რომელიც დღეს ასე ხშირად ახდენს მის ციტირებას.

ჩემს აღშფოთებას იწვევს ისიც, რომ მე არ მომეცა საშუალება პასუხი გამეცა გაზეთ „საქართველოში“ და „მამულში“ გამოქვეყნებულ წერილებზე, რომელთა შეურაცხმყოფელი შინაარსი პასუხს არც კი იმსახურებდა, მაგრამ თავი ვალდებულად ვცანი მკითხველისათვის სათანადო განმარტება მიმეცა. ჩემი ვერცელი წერილი ჩაბარდა გაზეთ „სახალხო განათლებას“, პედაგოგიური ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს, რუსული ენის კათედრის, ფსიქიატრთა და ცალკეულ ბირთა პასუხები მიიღო გაზეთ „მამულმა“, მაგრამ როგორც ერთ, ასევე მეორე გაზეთში უკვე დასაბეჭდად გამზადებული, აწყობილი სტატიები ამოიღეს ნომრიდან ერთი და იგივე მეთოდით.

დღეისათვის ვითარება გართულებულია იმითაც, რომ ყოველ ახალ პუბლიკაციაში სულ უფრო და უფრო ფართოვდება ჩემთან ანგარიშსწორების გამო შეურაცხყოფილთა სია. ცინიზმი და აღვირახსნილობა მასულია „ეკადე, რომ ხელყოფენ ჩემი ოჯახის გარდაცვლილთა საფიცარ სახელებს, უკვე ჯერი იაკობ გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ საზოგადოებაზეც მიდგა.

16 წლის განმავლობაში შეგნებულად ვითმენდი ა. ფოცხიშვილის მიერ ჩემი, ჩემი ოჯახის წევრებისა თუ ახლობლების შეურაცხყოფას. მის გაუთავებელ საჩივრებს დაუსრულებლად იხილავდა რესპუბლიკის და კავშირის თითქმის ყველა ორგანო, იქმნებოდა კომისიები, იწერებოდა განმარტებები, აწიო-კეტული ვიყავით ყველანი და ეს მაშინ, როდესაც უკვე 14 წელია მასთან არანაირი შეხების წერტილი არ მაკავშირებს. დღეს მან მიზნად დაისახა ახალი ხერხებით გააგრძელოს ყოველი-ვე და ადისრულოს ავი ზრახვები. მას და მის მიღმა მყოფთ, როგორც ზედავთ, იოლად მიუწვდებათ ხელი ინფორმაციის საშუალებებზე და იბეჭდება ამდენი სისაძაგლე. არ არის გამორიცხული ყოველივე კვლავ გაგრძელდეს, რასაც უდაოდ სავალალო შედეგი მოჰყვება.

ასეთ ვითარებაში საზოგადოებამ უნდა იცოდეს სამართლე. ჩემგან ამ სიმართლის თქმა შეიძლება არაეთიკურად და უმარცვლოდ ჩითვალოს. სწორედ ამიტომ უმორჩილესად გთხოვთ გაეცნაკვეს ეთიკურებში თქვენდამი რწმუნებული კომისია და საზოგადოებას აუწყოს, ვინ და -რატომ ჩადის ყოველივე ზემოთ დასახელებულს.

თვით მზად ვარ ნებისმიერი პასუხისმგებლობისათვის, თუ ამ ბრალდებებიდან უმნიშვნელოც კი სიმართლეს შეეფერება. ამასთან თქვენვე დაგიმოწმებთ იმაში, რომ ახალარჩეულ მთავრობასთან არავითარი „ბილიკები“ არ მიეკნია, რადგან მწამს და ვხედავ, რომ თუ ვინმეს ერის პატიოსანი სამსახური სურს — ამის ყველა პირობაა შექმნილი. საჭიროა მხოლოდ მოქალაქეობრივი პოზიცია და სინდისი გქონდეს.

იმედია, ჩემს უმორჩილეს თხოვნას არ დატოვებთ უყურადღებოდ.

გაცნობებთ იმასაც, რომ ა. ფოცხიშვილის მიმართ შეტანილი მაქვს სასარჩელო განცხადება „სამართლოში.

პატივისცემით,
ნათელა პასპაძე.

ბოლო ჩვენ ეროვნულ ენაზე

ბ ა ს ტ ი ნ ა

ჩვენი გაზეთის წინა ნომრის (№29, 13 თებერვალი, 1991 წელი) პირველ გვერდზე დაიბეჭდა ბატონ ზვიად გამსახურდიას წერილი „დიახ, წამებულია!“

სამწუხაროდ, რედაქციის დაუდედბრობის გამო, მინაწერში ბაიკარა შეცდომა, მინაწერის პირველ-მეორე სტრიქონები უნდა იკითხებოდეს:

„მინაწერი: ეს წერილი უშუალო გამოხმაურებაა გაზეთ „კომუნისტის“ ურცხვობა-ზე, მაგრამ ცხადია, იგი არსად არ დაბეჭდეს“...

შემდეგ, როგორც ტექსტშია. რედაქცია ბოდიშს უხდის ავტორს და მკითხველს.

მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი

საქართველოს რესპუბლიკა

ერთადერთი გაზეთია საქართველოში, რომელიც თითქმის ყოველდღიურად მშობლიურ ენაზე მიაწვდის მკითხველს ახალ-ახალ ინფორმაციებს რესპუბლიკისა და საზღვარგარეთის ცხოვრებაზე.
„საქართველოს რესპუბლიკა“ ჩვენი ხალხის სიყვარული თა და ნათელი მომავლის რწმენით არის დამუხტული.
მისი გამოწერა შეგიძლიათ ყოველი თვის 15 რიცხვამდე.

მისამართი: ფხოვი, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. № 14
ტელეფონები: მთავარი რედაქტორის მისალები 99-92-26;
ნერილების რედაქცია 99-73-24
იბეჭდება საგანგებო
კორპუსში, ხოშარაულის ქ. № 29.
ტირაჟი [illegible]